

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ДЪЛГОПОЛ ЗА
ПЕРИОДА 2014-2020 г.**

2015 г.

Съдържание

1. Въведение	5
1.1. Географска, демографска и социално-икономическа характеристика на община Дългопол	5
1.2. Нормативно основание за разработване на програмата и времеви хоризонт	7
1.3. Основни цели и основни резултати, които се очакват от изпълнението на програмата	8
1.4. Отпадъци, които са в обхвата на Програмата за управление на отпадъците на територията на община Дългопол	9
1.5. Резултати от процедурата за екологична оценка на програмата и от обществените консултации при разработване на програмата	9
1.6. Органи за разработване и одобрение на програмата	10
2. Основни изводи от анализа на състоянието и прогнозите за бъдещо развитие в управлението на отпадъците	10
3. SWOT анализ	18
4. Цели и приоритети	21
4.1. Стратегически и оперативни цели	21
4.2. Алтернативи за постигане на целите	23
5. План за действие с подпрограми с мерки за постигането им	24
5.1. Подпрограма с мерки за предотвратяване образуването на отпадъци в община Дългопол	25
5.2. Подпрограма с мерки за разделно събиране и достигане целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло	38
5.3. Подпрограма с мерки за разделно събиране и достигане на целите за биоразградимите битови отпадъци, в т.ч. и биоотпадъците	44
5.4. Подпрограма с мерки за изпълнение на изискванията и целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци	51
5.5. Подпрограма с мерки за предотвратяване и намаляване на риска от депонирани отпадъци	56
5.6. Подпрограма с мерки за информационно осигуряване, подпомагащо вземането на информирани управленски решения, запазване и подобряване на административния капацитет на Общината	63
5.7. Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информирание на обществеността по въпросите за управление на отпадъците	71
6. Координация с други общински и регионални планове и програми	74
6.1. Национални програмни документи	74

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

6.2.	Програмни документи на регионално и общинско ниво	76
7.	Система за наблюдение, контрол и отчитане на изпълнението на общинската програма за управление на отпадъците	78
7.1.	Наблюдение на изпълнението на програмата за управление на отпадъците	78
7.2.	Контрол и отчитане на изпълнението на програмата за управление на отпадъците	80
7.3.	Процедура за актуализация на програмата	81
8.	Приложения	83

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

АПУО	Актуализирана програма за управление на отпадъците
ЕС	Европейски съюз
ЕК	Европейска комисия
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗМДТ	Закон за местните данъци и такси
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИУГ	Излезли от употреба гуми
ИУЕЕО	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
МБТ	Механо-биологично третиране
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРО	Масово разпространени отпадъци
МС	Министерски съвет
МФ	Министерство на финансите
НПШОО	Национална програма за предотвратяване образуването на отпадъци
НПУО	Национален план за управление на отпадъците
НСИ	Национален статистически институт
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“
ОСР	Отпадъци от строителство и разрушаване
ПОО	Предотвратяване образуването на отпадъци
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
РДО	Рамкова Директива за отпадъците
РИОСВ	Регионална инспекция по опазване на околната среда и водите
РСМ	Рециклирани строителни материали
РСУО	Регионално сдружение за управление на отпадъците
ТБО	Такса битови отпадъци
УОЗ	Устойчиви органични замърсители
RDF	Модифицирано твърдо гориво от отпадъци

1. Въведение

Програмата за управление на отпадъците на територията на община Дългопол е изготвена на основание чл. 52 от ЗУО. Съгласно чл. 52, ал. 2 от ЗУО, тя е секторна програма и неразделна част от общинската програма за опазване на околната среда. Обхватът и съдържанието на документа са в съответствие с „Методически указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците“, утвърдени със Заповед № РД-211/31.03.2015 г. на Министъра на околната среда и водите, както и структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г. и Националната програма за предотвратяване образуването на отпадъци 2014-2020 г. В нея са включени дейностите, свързани с отпадъците, изведени и приоритизирани на база идентифицираните проблеми, които общинското ръководство трябва да реши, за да се постигне екологосъобразното им управление. Разработването на програмата се явява един от най-важните инструменти за прилагането на законодателството по управление на отпадъците на местно ниво.

В програмата са заложили целите, които Общината трябва да постигне до 2020 г. при управлението на отпадъците. Направен е и анализ на съществуващото състояние в общината и са показани възможностите за постигане на тези цели. Програмата включва 4 стратегически цели, съпътствани от 8 оперативни цели и 7 подпрограми. Разпределението на мерките и дейностите във времето и тяхното финансово осигуряване са отразени в план за действие към всяка една от подпрограмите.

1.1. Географска, демографска и социално-икономическа характеристика на община Дългопол

Община Дългопол се намира в област Варна и е разположена в източната част на Върбишкия Балкан (Източна Стара планина). Граничи с общините Долни Чифлик, Провадия, Руен и Смядово. Границите на Дългопол са очертани от контурите на реките Луда Камчия и Голяма Камчия (**Фигура 1.1-1**).

Фигура 1.1-1 Местоположение на община Дългопол

Територията на общината е 440,9 km² и заема 11,5 % от територията на област Варна и 3 % от територията на Североизточен район на България (СИР, NUTS 2).

Урбанистичната структура на община Дългопол се състои от 17 населени места, в т. ч. 1 град - Дългопол и 16 села - Арковна, Аспарухово, Боряна, Величково, Дебелец, Камендял, Комунари, Красимир, Лопушна, Медовец, Партизани, Поляците, Рояк, Сава, Сладкавода, Цонево. Административен център е град Дългопол. Урбанизираността на територията на общината е 32 % градско, спрямо 68 % селско население (при 73 % застраната в ползана градското население).

Средната гъстота на населението в община Дългопол (32,64 души на km² за 2011 г.) е много по-ниска от средните стойности за област Варна (124,4) и от средната гъстота за страната (66,34).

В община Дългопол релефът е разнообразен, от равнинен и частично хълмист към планински. Основно релефът се определя от долините на протичащите през общината реки Луда Камчия и Голяма Камчия, северните склонове на Камчийската планина и източните разклонения на Върбишката планина. Средната надморска височина е 174.1 m.

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

Територията на общината е богата на водни ресурси. На територията на Дългопол има два големи язовира - Цонево и Елешница. Язовир Цонево е седмият по големина в страната с дължина 28 km и с пълен обем 330 млн. m³.

Климатът е умерено-континентален с мека зима, влажна пролет, сухо лято и променлива есен. Климатичните условия предопределят развитието на селското стопанство, поради което няма изградени крупни промишлени обекти.

Почвите на територията на общината са черноземни и сиви горски, като преобладават тези с висока категория. На места заблацияването и осоляването водят до загуба на плодородни почви. Усвоената обработваема земя е подходяща за различни култури, в зависимост от почвено-климатичните условия и наличието на равнинни предпланински и полупланински терени. Половината от територията на община Дългопол е заета от горски масиви, стопанисвани от Държавно лесничейство - с. Цонево.

Община Дългопол е бедна на полезни изкопаеми с изключение на нерудните полезни изкопаеми. Със стопанско значение са находищата на висококачествена глина, подходяща за развитието на керамичното производство, традиционно застъпено преди години. Интерес представляват и находищата на инертни материали (чакъл, речна баластра) и глина, подходяща за производство на тухли. Камък се добива в местността Сини вир до с. Цонево и до с. Партизани. Доброкачествен варовик има до местността Чудните скали, южно от с. Аспарухово.

1.2. Нормативно основание за разработване на програмата и времеви хоризонт

Програмата се разработва, приема и отчита по реда на глава четвърта от Закона за управление на отпадъците, чл. 52. Съгласно чл. 52, ал. 2 от ЗУО Програмата за управление на отпадъците е неразделна част от общинската програма за опазване на околната среда. Чрез нея се отчита, че отпадъците са риск за човешкото здраве и околната среда и се цели да се постигне екологосъобразно управление на отпадъците в общината.

Община Дългопол членува в регионално сдружение за управление на отпадъците-Провадия. Другите общини от това РСУО са: Провадия, Суворово, Ветрино, Долни Чифлик, Аврен, Вълчи дол, Девня и Бяла. Водеща община в сдружението е Община Вълчи дол – по чл. 26 на ЗУО. РСУО е учредено на 20.04.2011 г. ЗУО дава възможност на кметовете на две или повече общини, включени в регион за

управление на отпадъците, да разработят и обща програма за управление на отпадъците, в случай, че задълженията, отговорностите и мерките, засягащи отделните общини, са ясно разграничени в програмата. РСУО-Провадия не разполага с програма за управление на отпадъците. Всяка една от общините, членуващи в РСУО, разработва собствена програма.

Настоящата Общинска програма за управление на отпадъците се разработва за периода 2014-2020 г. Периодът е в съответствие с изискванията на ЗУО, според които периодът на действие на програмата трябва да съвпада с периода на действие на Националния план за управление на отпадъците.

Програмата обхваща всички дейности, които произтичат като задължение на общините, съгласно разпоредбите на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове към него. Тя представлява инструмент за подобряване организацията за управлението на отпадъците в общината. Програмата създава необходимите предпоставки генераторите на отпадъци да намалят количеството на образуваните отпадъци. Ключов елемент е спазването в приоритетен ред на йерархията за управление на отпадъците (**Приложение № 1**).

1.3. Основни цели и основни резултати, които се очакват от изпълнението на програмата

Основната цел на програмата е да допринесе за устойчивото развитие на община Дългопол чрез реализиране на интегрирана система за управление на отпадъците, която да доведе до намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от генерираните отпадъци, подобряване ефективността на използване на отпадъците като ресурс, увеличаване отговорностите на замърсителите, стимулиране на инвестициите за управление на отпадъците. Целите, заложи в Програмата за управление на отпадъците, кореспондират със ЗУО и НПУО 2014-2020 г. и ще подпомогнат Община Дългопол в изпълнение на нейните ангажименти по отношение управлението на отпадъците.

Стратегическите цели на програмата са:

Стратегическа цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците.

Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда.

Стратегическа цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда.

Стратегическа цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.

Основните резултати вследствие изпълнението на посочените цели са свързани с:

- Предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци;
- Увеличаване количествата рециклирани и оползотворени отпадъци;
- Екологосъобразно управление на отпадъците;
- Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци;
- Ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта на отпадъците;
- Укрепване на административния капацитет;
- Участие на обществеността.

1.4. Отпадъци, които са в обхвата на Програмата за управление на отпадъците на територията на община Дългопол

Предмет на Програмата за управление на отпадъците на територията на община Дългопол са дейностите по управление на:

- Битови отпадъци;
- Строителни отпадъци;
- Специфични потоци отпадъци;
- Разделно събиране на рециклируеми отпадъци;
- Компостиране на биоразградими отпадъци;
- Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци.

Настоящата програма не разглежда дейностите по управление на:

- Производствени отпадъци;
- Опасни отпадъци.

1.5. Резултати от процедурата за екологична оценка на програмата и от обществените консултации при разработване на програмата

Във връзка с разработването на програмата за управление на отпадъците на територията на община Дългопол са проведени консултации с обществеността.

Изискани са становища от следните институции и организации:

- РИОСВ-Варна;
- РЗИ-Варна;
- фирма „Екоколект“ АД;
- фирма „Технокар“ ЕООД;
- ПСОВ-Дългопол.

До настоящия момент са получени становища и препоръки от:

- **Регионална инспекция по околната среда и водите – Варна** – изх. № 08-01-5082 (1) от 21.08.2015 г.
- **Регионална здравна инспекция – Варна** – изх. № Д03-06456 от 04.09.2015 г.

В **Приложение № 3** е представена справка за проведените консултации и за мотивите за приетите и неприетите бележки и препоръки по програмата.

Предстои и провеждане на процедура по изготвяне на екологична оценка.

1.6. Органи за разработване и одобрение на програмата

След вземане на решение за разработване на Общинска програма за управление на отпадъците, Кметът на Общината определя административния подход за изготвянето ѝ – изготвяне от общинската администрация или от външен консултант чрез възлагане. Разработената програма се одобрява от Общинския съвет.

Дейността по изготвяне на програмата за управление на отпадъците на община Дългопол е възложена на фирма „Конкредо“ ООД.

2. Основни изводи от анализа на състоянието и прогнозите за бъдещо развитие в управлението на отпадъците

Информацията за количествата и състава на отпадъците е от изключително голяма важност за вземане на правилни решения за управлението им и оразмеряването на системите, инсталациите и съоръженията за тяхното третиране.

Подробна информация относно състоянието и прогнозите за бъдещо развитие на управлението на отпадъците на територията на община Дългопол е представена в **Приложение № 1** и **Приложение № 2**.

Действащо законодателство и програмни документи

Законът за управление на отпадъците поставя пред общините количествени цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи най-малко хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и

подобни отпадъци от други източници, като до 1 януари 2020 г. тяхното количество трябва да бъде най-малко 50 на сто от общото им тегло. Това също е и срокът за достигане на 70 на сто от общото тегло на рециклирани и оползотворени отпадъци от строителството и от разрушаване на сгради. Най-късно до края на 2020 г. трябва да се ограничи количеството на депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани в България през 1995 г.

ЗУО въвежда детайлни правила и изисквания за сдружаване на общините в регионални сдружения за решаване управлението на битовите отпадъци на регионално ниво чрез регионални съоръжения и организация.

Регионалната система за управление на отпадъците има за цел да постигне тяхното ефективно събиране, транспортиране и третиране съобразно изискванията за приоритетен ред при управлението на отпадъците и да постигне изпълнение на задълженията на кметовете на общините по чл. 19 от ЗУО.

Подробно описание на задълженията на общините, произтичащи от националната правна рамка, е направено в **Приложение № 1**.

Община Дългопол разполага с **Наредба за условията и реда за управление на отпадъците от 2014 г.**, която напълно кореспондира със Закона за управление на отпадъците.

Посредством **Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Дългопол** се определя местна такса за битови отпадъци. Към настоящия момент таксата за битови отпадъци се основава на база оценка на данъчния имот.

Битови отпадъци

Източник на данни за битовите отпадъци е общинската администрация, в чийто функции е дейността по тяхното управление. В АПУО от 2008 г. е заложена цел за предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци. Инициативите, насочени към тази цел, са свързани с насърчаване въвеждането на схеми за повторна употреба, разделно събиране и предаване за рециклиране на отпадъци; въвеждане на подходящи икономически инструменти и информиране и обучение на обществеността. Все още не е въведено определяне на размера на такса „битовиотпадъци“ съобразно реалнообразуваните количества от домакинство.

Подробна справка за количествата генерирани отпадъци от територията на общината по години за последните няколко години е представена в **Приложение № 1**.

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

Общото количество на генерираните битови отпадъци в община Дългопол е относително постоянно през последните години.

Община Дългопол има сключен договор с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Екоколект“ АД за извършване на дейности по разделно събиране на отпадъците от опаковки. На територията на общинатаняма площадки за безвъзмездно предаване или изкупуване на разделно събрани битови отпадъци.

Справка за количествата разделно събрани отпадъци от фирма „Екоколект“ АД е представена в **Приложение № 1**. През програмния период трябва да се работи по увеличаване дела на оползотворените отпадъци от опаковки.

Количеството на депонираните биоразградими отпадъци за 2013 г. е 16 t. Следва да се предприемат мерки за намаляване на тази стойност.

Препоръчва се Общината да създаде и поддържа годишен регистър с данни за точните количества рециклирани и оползотворени отпадъци.

Общините в РСУО-Провадия нямат одобрено споразумение за разпределение на ангажиментите на общините по отношение изпълнението на целите, които са поставени пред тях в съответствие с националното законодателство. Данните от проведения морфологичен анализ на битовите отпадъци от територията на община Дългопол позволяват да се отчете индивидуалния напредък на общината по отношение на поставените цели. Към настоящия момент община Дългопол не изпълнява целта за рециклиране и подготовка за повторна употреба. Съществуващите към момента системи за разделно събиране и съоръжения за третиране не осигуряват изпълнение на целите. Биоразградимите отпадъци от състава на смесените битови отпадъци, както и генерираните отпадъци от поддръжката на зелените обществени площи не се оползотворяват.

Строителни отпадъци

Строителните отпадъци, които се генерират на територията на община Дългопол, са предимно от строителни фирми и домакинствата.

Тези отпадъци не се отделят регулярно и няма конкретни данни за количествата и състава им. Декларират се единствено количествата, за които строителни фирми и инвеститори се обръщат към Общината за посочване на място и условия за депонирането им. В този случай отпадъците се определят на база вместимостта на колите и няма конкретни замервания.

Специфични потоци отпадъци

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

АПУО от 2008 г. поставя конкретни изисквания за управление на специфичните потоци отпадъци. Община Дългопол има сключен договор с организация по оползотворяване „Екоколект“ АД.

В общината няма системи и пунктове за събиране и/или третиране на опасни отпадъци от домакинствата, като батерии, луминисцентни лампи и др. На територията на общината действат фирми, лицензирани да събират излезли от употреба МПС, автомобилни гуми, акумулатори и отработени масла.

Инфраструктура за битовите отпадъци

Смесеносъбраните битови отпадъци от територията на община Дългопол се транспортират до депо за неопасни битови отпадъци „Ерека“ в гр. Провадия. Общината има сключен договор с Община Провадия за извършване на тази дейност. Съгласно Решение № 03-ДО-275-04/10.06.2009 г. и Заповед № 144/16.07.2009 г. на Директора на РИОСВ-Варна, трябва да се преустанови експлоатацията на депата за неопасни отпадъци в общините Долни Чифлик, Ветрино, Вълчи дол и Провадия не по-късно от 16.07.2009 г. Като причина е посочено, че те не са в съответствие с нормативните изисквания. Други фактически основания са, че депото не отговаря на изискванията за защита от замърсяване на атмосферния въздух, почвата, повърхностните и подземни води; изтичане на експлоатационния срок. С тези документи Директорът на РИОСВ-Варна нарежда да се предприемат мерки за закриване на депото и неговата рекултивация.

С Решение № 2163/16.12.2009 г. на Варненския административен съд се отменя Решение № 03-ДО-275-04/10.06.2009 г. на Директора на РИОСВ-Варна в частта съгласно която експлоатацията на общинските депа в общините Долни Чифлик, Ветрино, Вълчи дол и Провадия трябва да бъде преустановена не по-късно от 16.07.2009 г. Основна мотивация на ВАС е, че регионално депо все още не е въведено в експлоатация.

Проектът на Регионално депо – регион Провадия е на етап „Оценка на въздействието върху околната среда“ с разглеждан на две алтернативни площадки – в с. Войводино, община Вълчи дол и с. Венчан, община Провадия. В Приложение № 1 е представена подробна информация за проекта. В настоящата програма са разгледани алтернативи за законосъобразно третиране на битовите отпадъци в периода 2016-2018 г., т.е. до въвеждане в експлоатация на регионалното депо.

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

Потенциална площадка на регионалното депо е предвидена на територията на община Девня.

Единственият вариант, който е икономически най-изгоден, и ще осигури постигане и на целите за рециклиране на битовите отпадъци и отклоняване на биоразградимите отпадъци от депата, е изграждане на съоръжение за предварително третиране в община Девня и до изграждане на регионално депо за регион Провадия, сключване на договори за депониране на отпадъците в съседните изградени регионални депа.

В Националния план за управление на отпадъците за периода 2014-2020 г. е предвидено за регион Провадия изграждане на две претоварни станции за общини Провадия и Долни Чифлик при условие, че регионалното депо ще бъде на територията на община Вълчи дол. Тъй като е прието решение на общото събрание на регионалното сдружение този проект да бъде оттеглен, други претоварни станции следва да бъдат изградени при необходимост, в зависимост от новоизбраната площадка за регионалното депо на територията на община Девня.

Стартирала е процедура по устройствено планиране на площадка за инсталация за предварително третиране, на територията на община Девня., която да обслужва всички общини от регион Провадия. Все още не са извършени процедури по преценка на необходимостта от оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционното предложение.

Община Дългопол не разполага с инсталации за биоразградими и биоотпадъци. Към настоящия момент биоразградимите отпадъци от състава на смесените битови отпадъци, както и генерираните отпадъци от поддръжката на зелените обществени площи не се оползотворяват.

Общината няма въведена практика за разделно събиране и оползотворяване на битовите биоотпадъци. Целите по чл. 31, ал. 1, т. 2 от ЗУО за ограничаване на количеството депонирани биоразградими отпадъци не се постигат. Към момента мерките, които се реализират с цел оползотворяване на биоразградими отпадъци, са свързани с разделното събиране и рециклиране на отпадъци от хартия и картон. Зелените отпадъци остават неоползотворени.

През 2005 г. е имало подготвен проект за „Изграждане на инсталация за биоразградими отпадъци, последващото им оползотворяване в станция за компостиране и създаване на система за контрол на територията на община Дългопол с

цел предотвратяване на появата на нови замърсявания“, но поради нефинансиране от ПУДООС проектът не е осъществен.

С оглед постигане на нормативните цели за рециклиране и оползотворяване на биоразградими и биоотпадъци община Дългопол има нужда от осигуряване на подобна инфраструктура. Съгласно данните от проведения морфологичен анализ (2014 г.) делът на биоразградимите отпадъци от общото количество генерирани отпадъци от територията на общината е 29,86 %, а този на биоотпадъците е 18,24 %.

Стартирала е процедура по устройствено планиране на площадка за инсталация за компостиране с капацитет 8 000 t/ г на територията на община Девня., която да обслужва всички общини от регион Провадия. Все още не са извършени процедури по преценка на необходимостта от оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционното предложение.

Не са реализирани проекти за осигуряване на домашни компостери на домакинствата. Препоръчва се закупуване и инсталиране на компостери за домашно компостиране.

Към момента не са осигурени съдове за разделно събиране на хранителни и зелени биоотпадъци. Необходимо е да се предприемат действия за обезпечаване с такава инфраструктура. Последваща стъпка е закупуване на транспортни средства за превоз на разделно събраните зелени и хранителни биоотпадъци с оглед изграждане на общинска площадка за компостиране на биоотпадъци.

Инфраструктура за отпадъци от строителство и разрушаване

Строителните отпадъци се депонират в гр. Девня или с. Езерово въз основа на издадено от Кмета на Общината Разрешително за депониране на СО. Основен проблем, свързан със строителните отпадъци, е неконтролираното изхвърляне на строителни отпадъци от гражданите и фирмите.

Препоръчва се изграждането на клетка за строителни отпадъци на Регионалното депо и налагане на по-строг контрол.

Инсталации и съоръжения за третиране на утайките от ПСОВ

В гр. Дългопол е изградена единствената действаща в общината ПСОВ. В нея постъпват за пречистване отпадъчни води от канализационната система на гр. Дългопол. В останалите населени места се ползват септични ями. В Приложение № 1 е описана ГПСОВ.

Институционален капацитет в сферата на управление на отпадъците

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

Структурата в Община Дългопол, имаща функции по управление на отпадъците, е Дирекция „Специализирана администрация“, Отдел „Инвестиционна политика, проекти и обществени поръчки“ (ИППИОП).

Отговорност за управлението на отпадъците, както и всичко останало, попадащо в обхвата на екологията и опазване на околната среда, има един служител – главен експерт „Екология“.

Препоръчва се назначаване на служители с образователно-квалификационна степен „Бакалвър-еколог“ или „Магистър-еколог“ в общинската администрация, занимаващи се конкретно с управление на отпадъците, в т.ч. осъществяване и на контролни дейности.

Трябва да се провеждат обучителни програми. Като се имат предвид големите предизвикателства пред местните власти относно целите за рециклиране на битовите отпадъци и за оползотворяване на биоразградимите отпадъци, са необходими целенасочени и практически обучения.

Замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване

С въвеждане на системата за събиране на отпадъците за всички населени места се преминава към депонирането им на общинското депо в гр. Провадя. През периода 2004-2009 г. са закрити всички 15 селски и 20 нерегламентирани сметища.

Общинското депо в гр. Дългопол е експлоатирано до 2004 г. Осъществените мерки по неговото възстановяване са описани в **Приложение № 1**. Потенциалният риск от въздействие върху околната среда е на ниво ниско до средно.

Организационни схеми за управление на отпадъците, планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите

Формата на финансиране управлението на битовите отпадъци в Община Дългопол е 100 % от такса битови отпадъци.

Подробно описание на организационните схеми за управление на отпадъците е направено в **Приложение № 1**.

Информирание на обществеността по въпросите за управление на отпадъците

Информационно обслужване на населението относно опазване на околната среда, организиране на еко-инициативи и други се осъществява ежегодно чрез обяви и съобщения в общински вестник, на информационни табла и търговски обекти.

По време на програмния период трябва да се наблегне на информираността на населението по отношение на разделното събиране на отпадъците. Твърде нисък е процентът на рециклираните отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло на фона на общото количество генерирани отпадъци от този тип. Необходимо е обществеността да се запознае със същността на разделното събиране на отпадъците.

Информационно обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъци

Община Дългопол изпълнява своите задължения по *Наредба № 1 от 4 Юни 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри.*

Общината не разполага с вътрешноведомствена уредба за информационното обезпечаване на управлението на отпадъците. Препоръчва се да се създаде такава уредба, в която ясно да са разписани задълженията на структурните звена.

Трябва да се въведе интернет базирана информационна система.

Прогнози за образуването на отпадъци

Прогнози за образуването на отпадъци на територията на община Дългопол до 2020 г. са представени в приложение към настоящия документ (**Приложение № 2**).

Основни изводи и препоръки от анализа на отпадъците

- Общото количество на образуваните битови отпадъци в община Дългопол е относително постоянно през последните години.
- Основен метод за обезвреждане на отпадъците се явява депонирането. Отпадъците се депонират на депо за неопасни битови отпадъци „Ерека“, гр. Провадия. Депото не съответства на нормативните изисквания.
- Община Дългопол има сключен договор с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки – фирма „Екоколект“ АД. През програмния период трябва да се работи по увеличаване дела на оползотворените отпадъци от опаковки.
- Количеството на депонираните биоразградими отпадъци за 2013 г. е 16 t. Следва да се предприемат мерки за намаляване на тази стойност.
- Във връзка с получаване на достоверна информация за рециклираните и оползотворени отпадъци по видове, се препоръчва Общината да създаде и поддържа годишен регистър за тези количества.
- Налице е изоставане на Общината по отношение на целите, поставени пред нея, произтичащи от ЗУО.г.

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

- Общината не е достатъчно добре обезпечена откъм инфраструктура, за да посрещне изискванията на нормативната уредба по управление на отпадъците.
- Необходима ключова стъпка е изграждане на Регионално депо за битови отпадъци. В момента тече процедура по изграждане на регионално депо.
- С оглед постигане на нормативните цели за рециклиране и оползотворяване на биоразградими отпадъци община Дългопол има нужда от осигуряване на компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране. Възможно е финансиране по ОПОС 2014-2020 г.
- На територията на общината няма площадки за изкупуване или безвъзмездно предаване на разделно събрани битови отпадъци.
- Община Дългопол няма реализирани проекти за осигуряване на домакинствата с домашни компостери. Препоръчва се закупуване и инсталиране на компостери за домашно компостиране. Този проект може да бъде финансиран по ОПОС 2014-2020 г.
- Препоръчва се обособяването на клетка за строителни отпадъци на регионалното депо, което ще обслужва общините от РСУО-Провадия.
- В землището на гр. Дългопол има площадка с разположени 13 контейнера тип „ББ- куб“, в които се съхраняват негодни за употреба пестициди. Състоянието на ББ-кубовете е сравнително добро.

3. SWOT анализ

За определяне целите на Програмата за управление на отпадъците на територията на община Дългопол е направен анализ на силните и слабите страни на съществуващите условия за управление на отпадъците. **SWOT анализът** изхожда от идеята за разделянето на Общината от средата, в която тя функционира. Общината се разглежда откъм нейните „силни страни“ и „слаби страни“ по отношение политиката за управление на отпадъците. Средата, в която функционира Общината, се диференцира на „възможности“ и „заплахи“.

Силните страни представляват ресурс, умение или друго преимущество, което притежава Общината в сферата на отпадъците. Силната страна е отличителна компетенция, която дава сравнително предимство.

Слабите страни представляват ограниченията или недостигът на ресурси, умения и способности, които сериозно възпрепятстват Общината към постигане целите по управление на отпадъците, заложиени в нормативната рамка.

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

Възможностите представляват най-благоприятните елементи на външната среда. Това са благоприятни външни фактори, от които Общината се възползва или би могла да се възползва.

Заплахите са най-неблагоприятните сегменти на външната среда. Те поставят най-големи бариери пред настоящото или бъдещото състояние по отношение управлението на отпадъците.

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

Вътрешни фактори		Външни фактори
Силни страни		Възможности
<ul style="list-style-type: none"> • Разработване на Общинска програма за управление на отпадъците с цел решаване на съществуващи проблеми и фокусиране върху бъдещи действия за управление на отпадъците; • 100 % обхващане на населението с организирано сметосъбиране и сметоизвозване; • 100 % задоволяване потребностите с необходимите съдове за смет; • Ниска норма на натрупване; • Висока професионална квалификация на експертите, работещи в тази област; • Добра събираемост на приходите от таксата за битови отпадъци; • Участие в РСУО – Провадия; • Въведена е система за разделно събиране на рециклируеми отпадъци. 	<p><i>Лостове на развитие</i></p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Провеждане на разяснителна кампания предимно в училищата и детските градини за повишаване на осведомеността по отношение на отпадъците; • Навлизане на частния сектор и публично-частни партньорства в дейността по управление на отпадъците; • Използване на финансовите инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с ефективното управление на отпадъците; • Провеждане на кампании, свързани с местни инициативи; • Достигане на целите, заложи в ЗУО по отношение управлението на отпадъците; • Изграждане на клетка за строителни отпадъци на регионалното депо; • Реализиране на проекти, свързани с раздаване на домашни компостери за оползотворяване на биоразградимите отпадъци.
Слаби страни		Заплахи
<ul style="list-style-type: none"> • Нерегламентирано замърсяване на отделни площадки със строителни, биоразградими и др. отпадъци от бита; • Депониране на зелените отпадъци от поддържането на общински паркове и градини. • Няма реализирани проекти за минимизиране на биоразградимите битови отпадъци чрез фамилно компостиране в компостери; • Общината няма сключени договори с лицензирани фирми за управление на специфични потоци отпадъци: излязло от употреба електрическо и електронно оборудване; • Високо ниво на депониране на различни видове отпадъци. 	<p><i>Проблеми</i></p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Неизпълнение на нормативните задължения на Общината по отношение управлението на отпадъците и последващи санкции; • Промени в законодателната рамка.

Изключително важно е да се използват силните страни на Общината, така че да не се пропуснат наличните възможности. Разработването на Общинска програма за управление на отпадъците с цел решаване на съществуващите проблеми и фокусиране върху бъдещи действия за управление на отпадъците ще бъде основание за регламентиране действията с отпадъците на общинско ниво и реализиране на проекти, свързани с раздаване на домашни компостери за оползотворяване на биоразградимите отпадъци. В помощ на това е и участието на Общината в РСУО-Провадия. Този въпрос би могъл да се разреши на регионално ниво. Населението на общината е изцяло обхванато от системата за сметосъбиране и сметоизвозване и е изцяло задоволено с необходимите съдове за отпадъци, което би могло да бъде предпоставка за използване на финансовите инструменти на ЕС за решаване на по-нататъшните проблеми, свързани с ефективното управление на отпадъците – например прибавяне на кафяви контейнери за биоотпадъци. Високата професионална квалификация на експертите, работещи в тази област, ще бъде полезна за провеждане на кампании, свързани с местни инициативи, навлизане на частния сектор и публично-частни партньорства в дейността по управление на отпадъците. В общината е въведена система за разделно събиране на рециклируеми отпадъци. Това предоставя възможност за провеждане на разяснителна кампания предимно в училищата и детските градини за повишаване на осведомеността по отношение на отпадъците. Ниската норма на натрупване дава възможност за достигане на целите, заложи в ЗУО по отношение управлението на отпадъците.

Промените в законодателството са заплаха за реализацията на вижданията на Общината по отношение управлението на отпадъците. Друга заплаха представлява неизпълнението на нормативните задължения на Общината по отношение управлението на отпадъците и последващите санкции.

С цел да се намалят заплахите трябва да се премахнат слабите страни. Възможностите са предпоставка за неутрализиране на слабите страни. Силните страни също могат да се използват, така че да се намалят заплахите.

4. Цели и приоритети

4.1. Стратегически и оперативни цели

При определянето и приоритизирането на целите, заложи в Програмата за управление на отпадъците на територията на община Дългопол, са спазени основните

принципи за управление на отпадъците, регламентирани в Р България, в съответствие с общата европейска и национална политика в тази област. Основните принципи, на които се основава програмата са:

- Устойчиво развитие;
- Принцип на предотвратяването;
- Принцип на самодостатъчност и близост при управление на отпадъците;
- Йерархия при управление на отпадъците;
- Най-добри налични техники, неизискващи прекомерни разходи;
- Пълна отговорност на замърсителите;
- Интегрирано управление на отпадъците.

Изготвеният SWOT анализ, както и заложените стратегически цели в НПУО 2014-2020 г., са основа за формулирането на стратегическите и оперативни цели при управлението на отпадъците в община Дългопол:

- ***Стратегическа цел 1: Намалване на вредното въздействие на отпадъците.***

- ✓ **Оперативна цел 1:** Предотвратяване образуването на отпадъци и насърчаване на повторното им използване.

- ***Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда.***

- ✓ **Оперативна цел 1:** Достигане количествените цели и изискванията за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи най-малко хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници.

- ✓ **Оперативна цел 2:** Достигане на целите и изискванията за биоразградимите отпадъци.

- ✓ **Оперативна цел 3:** Достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради.

- ✓ **Оперативна цел 4:** Намалване на риска за околната среда от депото за отпадъци.

- ***Стратегическа цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда.***

✓ **Оперативна цел 1:** Подобряване на капацитета на Общината по отношение управлението на отпадъците.

✓ **Оперативна цел 2:** Подобряване качеството на информация, подпомагаща вземането на информирани управленски решения.

• **Стратегическа цел 4:** *Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.*

✓ **Оперативна цел 1:** Постигане на обществена подкрепа за изпълнение на политиката по управление на отпадъците, с цел нейното успешно осъществяване.

4.2. Алтернативи за постигане на целите

Изборът на конкретни мерки и тяхната комбинация във времето представляват различни алтернативи за достигане на набелязаните цели.

Алтернатива 1: „Децентрализиран подход“, при който се предвижда изграждане на инфраструктура за управление на отпадъците, която да обслужва по отделно една община или няколко общини в рамките на РСУО-Провадия. При този подход се предвижда изграждането на отделни компостиращи инсталации за разделно събрани биоразградими и /или зелени отпадъци. Такива инсталации не е целесъобразно да бъдат изградени предвид малките количества на образуваните по отделно биоотпадъци от общините в региона.

Алтернатива 2: „Централизиран подход“, при който се предвижда изграждане на инфраструктура за управление на отпадъците, която да бъде ползвана от всички общини от съответното регионално сдружение за управление на отпадъците. Бъдещата площадка за компостираща инсталация за разделно събрани биоразградими и /или зелени отпадъци да е предвидена да бъде изградена на площадката на регионалното депо. Регионалното депо не е изградено към настоящия момент и предвид решението на общото събрание на регионалното сдружение за прекратяване на текущата процедура за изграждане на регионално депо и решение да се търси площадка на територията на община Девня, централизираното съоръжение следва да се предвиди на територията на община Девня.

Към настоящия момент все още общините, на територията на които е възможно да бъдат изградени инсталации за компостиране, не са стартирали изготвяне на прединвестиционни проучвания. Предвид този факт и малките количества на генерираните биоотпадъци от общините поотделно, се разглежда вариант за изграждане на една инсталация на територията на община Девня.

При оценката на алтернативите са взети предвид и екологични критерии, оперативните разходи за реализацията на съответната алтернатива, както и разходите за транспорт.

Резултатите от анализа на ефективността на централизирания или децентрализирания подход за изграждане на компостиращи инсталации за зелени отпадъци показва, че централизираният подход е с по-голяма ефективност за нуждите на регион Провадия и следва да бъде изградена една инсталация за компостиране с капацитет до 8 000 t/г., която да обслужва всички общини в региона.

5. План за действие с подпрограми с мерки за постигането им

За да се изпълнят оперативните цели и да се достигнат стратегическите цели на общинската програма за управление на отпадъците, трябва да се изпълни определен набор от дейности. Дейностите за постигане на целите са обособени в подпрограми.

Целите, избраната алтернатива за тяхното постигане и подпрограмите са систематизирани по следния начин:

Стратегическа цел	Подпрограма
Стратегическа цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците.	Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци в община Дългопол.
Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда.	Подпрограма за разделно събиране и достигане целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло.
	Подпрограма за разделно събиране и достигане на целите за биоразградимите битови отпадъци, в т.ч. и биоотпадъците.
	Подпрограма за изпълнение на изискванията и целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци.
	Подпрограма за предотвратяване и намаляване на риска от депонирани

Стратегическа цел	Подпрограма
	отпадъци.
Стратегическа цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда.	Подпрограма за информационно осигуряване, подпомагащо вземането на информирани управленски решения, запазване и подобряване на административния капацитет на Общината.
Стратегическа цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.	Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите за управление на отпадъците.

5.1. Подпрограма с мерки за предотвратяване образуването на отпадъци в община Дългопол

5.1.1. Въведение и основни положения

Рамковата директива за отпадъците задължава страните-членки да разработят програми за предотвратяване образуването на отпадъци до 2014 г, които да се отразят според вида мерки и в програмите за управление на отпадъците на регионално и местно ниво. В съответствие с транспонираните текстове в ЗУО и Националната програма за предотвратяване на образуването на отпадъци, която е разработена като самостоятелна програма, но като част от НПУО 2014-2020 г., Подпрограмата за предотвратяване образуването на отпадъци на територията на община Дългопол съдържа:

- Определяне на мястото на предотвратяване образуването на отпадъци в йерархията за управление на отпадъците.
- Цел на Подпрограмата за предотвратяване образуването на отпадъци.
- Анализ и описание на съществуващи мерки за предотвратяване образуването на отпадъци и оценка на възможностите за прилагане на подходящи мерки и предложение за индикатори за мерките.
- План за действие към Подпрограмата за предотвратяване образуването на отпадъци.

Настоящата подпрограма е изготвена съобразно изискванията за съответствие на структурата и съдържанието с Националната програма за предотвратяване образуването на отпадъци.

Идеята за предотвратяване образуването на отпадъци навлиза в нашата страна, спазвайки изискванията на европейското законодателство. В община Дългопол, както и в други населени места, има твърде много изхвърлени вещи, които все още имат някаква стойност, било то парична или като ресурс за нещо друго. Предотвратяването на отпадъците би могло да донесе изключително много икономически, финансови и екологични ползи първо за общината, а и за страната.

Това е причината настоящата подпрограма да подпомогне Общината в стимулирането на всички организации, домакинства и бизнеса да се замислят какво изхвърлят.

5.1.2. Определяне на мястото на предотвратяване образуването на отпадъци в йерархията за управление на отпадъците

Според ЗУО (§1, т. 17 от ДР), „отпадък“ е всяко вещество или предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи. Съгласно Директива 2008/98/ЕО, под предотвратяване образуването на отпадъци трябва да се разбира:

„Мерките, взети преди веществото, материалът или продуктът да стане отпадък, с което се намалява:

- *количеството отпадъци, включително чрез повторна употреба на продуктите или жизнения им цикъл;*
- *вредното въздействие от образуваните отпадъци върху околната среда и човешкото здраве; или*
- *съдържанието на вредни вещества в материалите или продуктите.“*

Предотвратяването образуването на отпадъци има най-висок приоритет в йерархията за управление на отпадъците (**Фигура 5.1-1**).

Фигура 5.1-1 Иерархия на управлението на отпадъците

Предотвратяването образуването на отпадъци означава да не възникват отпадъци, тъй като веднъж възникнал отпадъкът не изчезва, а само се променя като вещество чрез депонирането, изгарянето, рециклирането. Различните начини за третиране на отпадъците винаги са свързани с натоварване на околната среда. Дори и чрез най-съвременните технологии при изгарянето възникват емисии и/или остатъчни вещества, които трябва да се складират. Всяко депониране е намеса в природата, като при това не могат изцяло да се изключат вредни въздействия върху околната среда. В най-добрия случай отпадъците се оползотворяват, като дори и в този случай възникват натоварвания, поради употребата на енергия и вода. Поради това най-адекватното противодействие на проблемите с отпадъците са действията преди образуването на отпадъци, а именно предотвратяването тяхното образуване.

5.1.3. Цел на подпрограмата за предотвратяване образуването на отпадъци

Мотото на Националната програма за предотвратяване образуването на отпадъци е: „Най-полезният отпадък е този, който въобще не е възникнал“. Благосъстояние при по-малко използване на ресурси и по-малко отпадъци е не само възможно, а задължително. Отпадъците от една страна се образуват от използването на ресурси или продукти, а от друга – те имат негативни ефекти върху околната среда в резултат на тяхното преработване или обезвреждане. Всеки потребител може да ограничи купуването на стоки, които водят до генериране на отпадъци и по този начин да въздейства на производителите да намалят производството на такива стоки.

Както стратегическата цел, така и оперативните цели за предотвратяване образуването на отпадъци са формулирани ясно в РДО и в ЗУО. Целите са следните:

Стратегическа цел: „Прекъсване на връзката между икономическия растеж и свързаното с това вредно влияние върху човека и околната среда в резултат на образуването на отпадъци“.

Оперативни цели:

- „Намаляване на количеството на отпадъците“.
- „Намаляване на вредното въздействие на отпадъците“.
- „Намаляване на съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите“.

Стратегическата цел на програмата за управление на отпадъците на територията на община Дългопол, свързана с подпрограмата за предотвратяване образуването на отпадъци е: „**Намаляване на вредното въздействие на отпадъците**“. Оперативната цел към тази стратегическа цел е: „**Предотвратяване образуването на отпадъци и насърчаване на повторното им използване.**“

На национално ниво, както е посочено в Националната програма за предотвратяване образуването на отпадъци, България е страна със сравнително добри тенденции през последните години за намаляване на генерираните отпадъци на жител, но отстъпва сериозно в показателя депонирани битови отпадъци.

Налице е изоставане на Общината по отношение на целите, поставени пред нея, произтичащи от ЗУО.

Анализ и описание на съществуващи мерки за предотвратяване образуването на отпадъци и оценка на възможностите за прилагане на подходящи мерки и предложение за индикатори за мерките

По-долу са представени някои от примерните мерки за предотвратяване образуването на отпадъци от Приложение № 4 към чл. 50, ал. 3, т. 2 на ЗУО, които са съотнесими към община Дългопол:

Мерки, които могат да засегнат рамковите условия, свързани с образуването на отпадъци:

- **Използване на мерки за планиране или други икономически инструменти за насърчаване ефикасното използване на ресурсите.**

В изпълнение на тази мярка Община Дългопол в момента разработва Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол. Текущи индикатори

по тази мярка следва да бъдат брой изпълнени мерки от програмата. Целеви индикатор е през 2020 г. стойността на показателя „образувани битови отпадъци“ на жител да бъде по-ниска от стойността на показателя през 2011 г.

Препоръчително за Общината е след като се закупят и инсталират домашни компостери (което се препоръчва в настоящата Програма за управление на отпадъците), да се намали размерът на ТБО за домакинствата, които прилагат домашно компостиране, тъй като този вид отпадъци се считат за предотвратени, а не оползотворени.

Друга мярка, производна на тази от ЗУО, отнасяща се до общината, е въвеждане на „електронно управление“ в администрациите. Електронното управление има за цел да улесни начина за работа на гражданите с администрацията. Най-голямата полза е намаляване на отпадъците от хартия и други офис консумативи. Текущ индикатор за гореспоменатата мярка ще бъде брой институции, въвели електронни услуги, водещи до намаляването на отпадъците от хартия и други офис консумативи. Целеви индикатор се явява предотвратяване на 10 % от този вид отпадъци.

- **Използване на доброволни споразумения, експертни групи на потребители/ производители или секторни преговори с оглед на това съответните предприятия или промишлени сектори да съставят свои собствени планове и цели за предотвратяване образуването на отпадъци или да внесат корекции в продукти или опаковки, от които се получава голямо количество отпадъци.**

Доброволните споразумения могат да бъдат между Общината и представители на бизнеса (напр. представители на търговски вериги на хранителни стоки относно третирането на храни с почти изтекъл срок на годност или продажба на стоки в насипно състояние). Оптимизирането на използването на храни с почти изтекъл срок на годност

от търговските вериги може да бъде предмет на подпомагане на социално слаби слоеве от населението. Предимство на доброволните споразумения е, че резултатът е желан и от двете страни. Тези споразумения са подходящи за дейности, за които е трудно или нецелесъобразно да се регулират със закон.

Броят сключени споразумения между Общината и бизнеса ще бъдат текущ индикатор за изпълнение на мярката, а целевият индикатор е намаляване количеството генерирани отпадъци от търговските вериги.

- **Насърчаване на надеждни системи за екологично управление, включително EMAS и ISO 14001.**

Организациите, които прилагат EMAS, автоматично отговарят и на ISO 14001. В тези организации могат по-лесно да се идентифицират причините за възникване на отпадъците, разходите за тяхното третиране и мерките за ПО. Положителното на тази мярка е, че не само води до намаляване на отпадъците, но и гарантира дългосрочно изпълнение и мониторинг на този ефект.

Препоръчително за Община Дългопол е да включи регистриране по EMAS или сертифициране по ISO като критерий за допустимост при обществените поръчки.

Броят сертифицирани организации и броят на обществените поръчки, включили този критерий, ще бъдат ключовите индикатори.

Мерки, които могат да засегнат фазата на потребление и употреба:

- **Използване на икономически инструменти като стимули за „чисти покупки“ или въвеждане на задължително заплащане от потребителите за определен продукт или елемент за опаковка, които иначе биха се предоставяли безплатно.**

Много важен аспект към тази мярка е изчисляването на ТБО да е максимално близо до принципа „замърсителят плаща“. Препоръчително е ТБО да се изчислява на база действително изхвърлено количество.

Целевият индикатор към тази мярка е през 2020 г. ТБО да отговаря на действителното количество изхвърлени отпадъци.

- **Използване на разяснителни кампании и предоставяне на информация, насочена към широката общественост като цяло или към специфични групи от потребители.**

Тази мярка се свързва с провеждането на информационни кампании (най-вече в училищата и детските градини, напр. под формата на сценки или игри) и мероприятия за обучение. Популяризирането на различни практически действия, водещи до ПО,

може да се извършва чрез съответни кампании в средствата за масова информация, рекламни брошури и пр. Целта на тези кампании е потребителят да бъде в състояние да взема информирано решение относно ПО при пазаруване или при извършване на ежедневните дейности в домакинството.

Ежегодно Община Дългопол провежда кампании чрез обяви и съобщения в общински вестник, на информационни табла и търговски обекти, относно опазване на околната среда, организиране на еко-инициативи и други. В тези кампании би могла да бъде включена и информация за предотвратяване образуването на отпадъци.

Броят реализирани проекти ще бъде текущ индикатор на мярката, а целевият индикатор е до 2020 г. да бъде проведена поне една регионална информационна кампания, конкретно за ПО.

Друга мярка би могла да бъде създаването от Община Дългопол на публичен регистър, в който да се предоставя достъпна за гражданите информация относно предоставяните услуги за поправки и ремонт, водещи до удължаване живота на продуктите и съответно до ПО. Фирмите, предоставящи съответните услуги, биха могли да партнират на Общината.

• Насърчаване на повторна употреба и/или поправка на подходящи изхвърлени продукти или техните компоненти чрез използването на образователни, икономически, логистични или други мерки, като например създаване или подкрепа на акредитирани центрове и мрежи за поправка и повторна употреба, най-вече в гъсто населените райони.

Повторната употреба е един от най-ефективните начини за предотвратяване образуването на отпадъци. Чрез тези действия се удължава жизнения цикъл на продуктите и това води до намаляване на отпадъците по цялата верига – производство, доставка и търговия.

Препоръчителна мярка е насърчаването за използване на прибори за многократна употреба, вместо за еднократна при организиране на публични мероприятия. Мярката би могла да бъде приложима, например ако на публични мероприятия всеки гост носи със себе си собствен комплект съдове за многократна употреба. Целта е да се сведе до минимум употребата на прибори за еднократна употреба. Текущ индикатор ще бъде броят проведени мероприятия съгласно мярката.

Община Дългопол би могла да подпомогне организационно ремонтни центрове за електроуреди, дрехи, обувки, мебели и др. например чрез предоставяне на общински помещения за извършване на такава дейност. Особено важно е да се води статистика за

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

извършените услуги, за да може да се изчисли количеството спестени отпадъци, да може да се измери успехът на мярката. Текущ индикатор се явява броят на извършените услуги.

Друга мярка, която може да се инициира от Общината, е кампания за даряване на стари дрехи на социално слабите слоеве от населението. Текущ индикатор ще бъде количеството дарени дрехи на година. Целта е през 2020 г. количеството депонирани дрехи да бъде по-ниско в сравнение с депонираните през 2015 г.

Мерките за предотвратяване образуването на отпадъци не би трябвало да са препоръчителни, ако не водят до общо намаляване на вредното влияние върху околната среда и човешкото здраве. Такъв случай ще има например, ако продължаващото използване на стари уреди, сравнено с използването на един или повече нови уреди, не води до спестяване на потреблението на енергия. Подобен пример е и ако по-обемни продукти се заменят с по-малки, с цел намаляване на количеството отпадъци, но тези по-малки по обем продукти съдържат повече вредни за човека и околната среда вещества.

В **Таблица 5.1-1** е представен план за действие към подпрограмата за предотвратяване образуването на отпадъци в община Дългопол.

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Таблица 5.1-1 План за действие към Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци в община Дългопол

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
Стратегическа цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците.	Оперативна цел: Предотвратяване образуването на отпадъци и насърчаване на повторното им използване.						Стойност на показателя „образувани битови отпадъци на жител“.	През 2020 г. стойността на показателя „образувани битови отпадъци на жител“ е по-ниска от стойността на показателя през 2011 г.		
		Изпълнение на мерките за ПО от Програмата за управление на отпадъците на община Дългопол.	3000-5000 лв.		2020 г.	Мерките за ПО от Програмата за управление на отпадъците на община Дългопол са изпълнени.	Брой изпълнени мерки за ПО от Програмата за управление на отпадъците на община Дългопол. Стойност на показателя „образувани битови отпадъци на жител“.	През 2020 г. стойността на показателя „образувани битови отпадъци на жител“ е по-ниска от стойността на показателя през 2011 г.	Община Дългопол	Домакинства, Бизнес, Институции
		Въвеждане на намален размер (отстъпка) на ТБО за домакинствата, които прилагат домашно			2020 г.	Одобрена ТБО с намален размер.	Намален размер на ТБО за домакинствата, които прилагат домашно компостиране.	Населението на общината прилага домашно компостиране.	Община Дългопол	Домакинства

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
		компостиране.								
		Намаляване на отпадъците от хартия и други офис консумативи чрез въвеждане на „електронно управление“.			2020 г.	Реализирано електронно управление.	Брой институции, въвели електронни услуги, водещи до намаляването на отпадъците от хартия и други офис консумативи.	Предотвратени 10 % отпадъци от офис хартия и съпътстващи консумативи.	Община Дългопол	Институции
		Доброволни споразумения между Общината и представители на бизнеса относно оптимизиране използването на храни с почти изтекъл срок на годност от търговските вериги с цел подпомагане на социално слаби слоеве от населението.		Общински бюджет, бизнеса.	2015-2020 г.	Оптимизирано използване на храни с почти изтекъл срок на годност, благотворителност и предотвратяване образуването на отпадъци.	Брой сключени споразумения между Общината и бизнеса.	Намаляване количеството на генерирани отпадъци от търговските вериги.	Община Дългопол	Бизнес (представители на търговски вериги)

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
		Интегриране на регистриране по EMAS или сертифициране по ISO като критерий за допустимост при обществените поръчки.		Общински бюджет	2020 г.	Нарастване броя на организациите, работещи с въведени системи за управление.	Брой сертифицирани организации, брой обществени поръчки с включен такъв критерий.	Всички обществени поръчки, чийто възложител е Община Дългопол, включват регистриране по EMAS или сертифициране по ISO като критерий за допустимост при обществените поръчки.	Община Дългопол	Организации
		ТБО да се изчислява на база действително изхвърлено количество.		Общински бюджет	2020 г.	По-малко генерирани отпадъци в следствие на ангажираност на домакинствата, заплащащи ТБО на базата на действително изхвърлени отпадъци.	Размер на ТБО и начин на изчисление.	През 2020 г. ТБО отговаря на действително изхвърленото количество отпадъци.	Община Дългопол	Домакинствата

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
		Изпълнение на проекти за провеждане на целенасочени кампании за разясняване и предоставяне на информация за политиките по ПО.		ОП „Добро управление“ 2014-2020 г.	2020 г.	Одобрени са проекти за провеждане на регионални информационни разяснителни кампании.	Бой реализирани проекти.	До 2020 г. е проведена поне една регионална информационна кампания.	Община Дългопол	УО на ОП „Добро управление“ 2014-2020 г.
		Създаване от Община Дългопол публичен регистър, в който да се предоставя достъпна за гражданите информация относно предоставяните услуги за поправки и ремонт, водещи до удължаване на живота на продуктите и съответно до ПО.			2017 г.	Популяризиране на услугите по поправка и ремонт, водещи до удължаване живота на продуктите.	Създаден публичен регистър.	Публичен интерес към услугите, водещи до удължаване живота на продуктите.	Община Дългопол	Фирми, предоставящи съответните услуги

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
		Насърчаване за използване на прибори за многократна употреба, вместо за еднократна, при организиране на публични мероприятия.			2015-2020 г.	Сведена до минимум употреба на прибори за еднократна употреба.	Брой публични мероприятия, проведени с използване на прибори за многократна употреба.	През 2020 г. не се използват прибори за еднократна употреба при организиране на публични мероприятия.	Община Дългопол	-
		Предоставяне на общински помещения за организационно ремонтни центрове за електроуреди, дрехи, обувки, мебели и др. например чрез такава дейност.		Общински бюджет	2015-2020 г.	Предотвратяване на отпадъци, които подлежат на ремонт или поправка.	Брой извършени услуги.	През 2020 г. няма изхвърлени отпадъци, които подлежат на ремонт или поправка.	Община Дългопол	Фирми, предоставящи съответните услуги
		Благотворителни кампании за даряване на стари дрехи.			2020 г.	Повторна употреба на дрехи, по-малко отпадъци от текстил.	Количество дарени дрехи на година.	През 2020 г. количеството на депонирани дрехи е намаляло.	Община Дългопол	Местните жители

5.2. Подпрограма с мерки за разделно събиране и достигане целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло

Увеличаването на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци води до минимизиране на количествата на рециклируемите отпадъци в общия поток на отпадъците, постъпващи на депо.

Законът за управление на отпадъците поставя следните количествени цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи най-малко хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници, които да достигнат общините, в срокове и количества, както следва:

1. до 1 януари 2016 г. - най-малко 25 на сто от общото им тегло;
2. до 1 януари 2018 г. - най-малко 40 на сто от общото им тегло;
3. до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 на сто от общото им тегло.

Тези цели трябва да се изпълняват от общините в РСУО-Провадия, където Община Дългопол е член. Изпълнението на целите трябва да съответства на решението, взето от общото събрание на регионалната система. През програмния период не се предвижда промяна в посочените параметри.

За постигането на целите е изключително важна ясно определената отговорност на Общината за управление на битовите отпадъци (**Приложение № 1**), включително поставените цели за рециклиране.

В РСУО-Провадия все още не е дефинирана ролята на всяка община по отношение управлението на отпадъците.

България е сред страните членки на ЕС с близко до средното ниво на рециклиране през последните години.

Общината има сключен договор с организация по оползотворяване „Екоколект“ АД, която отговаря за разделно събиране на хартия и картон, пластмаса, метал и стъкло. Към 2014 г. делът на рециклираненаотпадъцитеотхартия и картон, метали, пластмаса и стъкло за територията на община Дългопол е 0,35 %/.

Подпрограмата обхваща следните мерки:

- Поддържане на годишен регистър от Общината за точното количество предадени за рециклиране и оползотворяванеотпадъци.

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

- Сключване (продължаване) на договор с организация по оползотворяване, която да продължи разделното събиране на отпадъците от опаковки с цел оползотворяването им.
- Създаване на площадки на територията на общината за предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата.
- Изграждане на регионална инсталация за предварително третиране на битови отпадъци.

В програмата са включени и неинвестиционни мерки за:

- ✓ Създаване на механизми за по-добра координация между Общината и организациите по оползотворяване на масово разпространените отпадъци, които да бъдат включени в договорите с тези организации;
- ✓ Разработване на общински наредби със специални разпоредби и изисквания за разделно събиране и предаване на отпадъците от стопански, търговски, административни и учебни заведения;
- ✓ Разработване на правила за функциониране и ползване от граждани и фирми на общинските площадки за предаване на разделно събраните отпадъци;

Реализацията на настоящата подпрограма насърчава разделното събиране като същевременно гарантира достигането на целите на Общината в тази област, произтичащи от ЗУО. Резултатът ще бъде намаляване изземването на суровини от природата и намаляване замърсяването на околната среда, също и удължаване експлоатационния срок на регионалното депо, което предстои да бъде изградено.

В следващата **Таблица 5.2-1** е представен План за действие към настоящата подпрограма.

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Таблица 5.2-1 План за действие към Подпрограма за разделно събиране и достигане целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда.	Оперативна цел 1: Достигане количествените цели и изискванията за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи най-малко хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници.					.	2016 г. – минимум 25% от общото тегло на отпадъците от хартия, картон, пластмаси, метали и стъкло са подготвени за повторна употреба и рециклиране; 2018 г. – минимум 40% от общото тегло на отпадъците от хартия, картон, пластмаси, метали и стъкло са подготвени за повторна употреба и рециклиране.	2020 г. – минимум 50% от общото тегло на отпадъците от хартия, картон, пластмаси, метали и стъкло са подготвени за повторна употреба и рециклиране.		

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
		Поддържане на годишен регистър от Общината за точното количество предадени за рециклиране и оползотворяване отпадъци.		Общински бюджет	2015 – 2020 г.	Актуална и достъпна информация за количеството предадени за рециклиране и оползотворяване отпадъци.	Създаден регистър от Общината за точното количество предадени за рециклиране и оползотворяване отпадъци.	Създаден регистър от Общината за точното количество предадени за рециклиране и оползотворяване отпадъци.	Община Дългопол	Фирма „Екоколект“ АД
		Договорни отношения с организация по оползотворяване на отпадъците от опаковки			2016-2020 г.	Постигане на целите по рециклиране: -до 01.01.2016 – мин. 25% от общото тегло; -01.01.2018 г. – мин. 40% от общото тегло -01.01.2020 – мин. 50% от общото тегло;	Подписан договор	Отчет по договора, включително достигнати цели по рециклиране за 2016, 2018 и 2020 г.	Община Дългопол	Организация по оползотворяване
		Изграждане на регионална инсталация за предварително третиране на битови отпадъци.			2019 г.	Постигане на целите за рециклиране, произтичащи от ЗУО, както и удължаване на експлоатационния срок на регионалното	Етапи от изпълнение на проекта.	Изградена регионална инсталация за предварително третиране.	Община Вълчи дол	Общините от РСУО-Провадия.

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
						депо.				
		Създаване на площадки на територията на общината за предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата.		Общински бюджет, Бизнеса	2016 г.	Спомагане за увеличаване дела на разделно събраните рециклируеми отпадъци.	Брой създадени площадки.	Количеството рециклирани отпадъци през 2020 г. е по-високо в сравнение с количеството през 2015 г.	Община Дългопол	Бизнеса
		Създаване на механизми за подобра координация между Общината и организациите по оползотворяване на масово разпространените отпадъци, които да бъдат включени в договорите с тези организации.			2015 – 2020 г.	Повишаване на количеството на разделно събраните отпадъци от опаковки.	Договор със съответните клаузи	1. до 1 януари 2016 г. - най-малко 25 на сто от общото им тегло; 2. до 1 януари 2018 г. - най-малко 40 на сто от общото им тегло; 3. до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 на сто от общото им тегло.	Община Дългопол	Организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки
		Разработване на общински наредби със специални разпоредби и изисквания за разделно			2016 г.	Повишаване на количеството на разделно събраните отпадъци от опаковки.	Разработена наредба/наредби.	1. до 1 януари 2016 г. - най-малко 25 на сто от общото им тегло; 2. до 1 януари 2018 г. - най-	Община Дългопол	

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
		събиране и предаване на отпадъците от стопански, търговски, административни и учебни заведения.						малко 40 на сто от общото им тегло; 3. до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 на сто от общото им тегло.		
		Разработване на правила за функциониране и ползване от граждани и фирми на общинските площадки за предаване на разделно събраните отпадъци.			2016 – 2020 г.	Повишаване на количеството на разделно събраните отпадъци от опаковки	Разработени и утвърдени от Община Дългопол правила за работа на общинските площадки за предаване на разделно събраните отпадъци.	1. до 1 януари 2016 г. - най-малко 25 на сто от общото им тегло; 2. до 1 януари 2018 г. - най-малко 40 на сто от общото им тегло; 3. до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 на сто от общото им тегло.	Община Дългопол	

5.3. Подпрограма с мерки за разделно събиране и достигане на целите за биоразградимите битови отпадъци, в т.ч. и биоотпадъците

Приблизително две трети от отпадъците, генерирани в домовете и офисите, се състоят от органични или биоразградими компоненти, които се разграждат по естествен път. Основните биоразградими компоненти на битовите отпадъци, образувани от домакинствата и от търговските обекти са: хартия, картон, хранителни отпадъци и зелени отпадъци от парковете и градините.

Биоотпадъците са биоразградими отпадъци от паркове и градини, хранителни и кухненски отпадъци от домакинствата, ресторанитите, заведенията за обществено хранене и търговските обекти, както и подобни отпадъци от хранително-преработвателните предприятия. Те се разделят на два основни потока: зелени отпадъци от паркове и градини, които съдържат около 50-60 % влага и повече дървесина и кухненски отпадъци, при които съдържанието на влага достига до 80 %. В биоотпадъците не се включват остатъци от горскостопанска или селскостопанска дейност, естествени торове, утайки от отпадъчни води или други биоразградими отпадъци като естествен текстил, хартия или обработена дървесина.

Законът за управление на отпадъците поставя следното изискване:

➤ най-късно до края на 2020 г. общините да ограничат количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани в България през 1995 г.

През последните години в България се наблюдава подобрене по показателя компостирани битови отпадъци на жител, но голямото изоставане спрямо средноевропейските показатели все още не е преодоляно. Причините се коренят в недостатъчния брой съоръжения за оползотворяване, в т.ч. рециклиране на биоразградимите битови отпадъци.

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

Голяма част от битовите отпадъци от домакинствата в община Дългопол са биоразградими. Основната част от тези отпадъци постъпват за депониране. Депонирането обаче е свързано със сериозни рискове за околната среда като емисии на парникови газове и замърсяване на почвите и подземните води. То отнема ценни ресурси (компост, енергия) от икономическия и природен кръговрат. В някои от домакинствата се използват като храна за животни или се изгарят. Дейностите компостиране и предварително третиране все още не са застъпени в общината.

Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците, приета през месец декември 2013 г., задължава кметовете на общини във всеки от регионите за управление на отпадъци по чл. 49, ал. 9 на ЗУО да постигнат следните цели за разделно събиране и оползотворяване на битовите биоотпадъци:

- до 31 декември 2016 г. – не по-малко от 25 на 100 от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014 г.
- до 31 декември 2020 г. – не по-малко от 50 на сто от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014 г.
- до 31 декември 2025 г. – не по-малко от 70 на сто от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014 г.

Целите се изпълняват съвместно от всички общини в региона в съответствие с решението, взето от Общото събрание на РСУО.

Въведени са икономически инструменти, стимулиращи общините да подобрят показателите за ограничаване на количествата депонирани биоразградими отпадъци, като тези от тях, които изпълняват посочените цели за ограничаване на количествата депонирани биоразградими отпадъци за оползотворяване на биоотпадъците се освобождават от 50 % от дължимите отчисления за депониране.

Програмата предвижда следните мерки:

- Изграждане на регионална компостираща инсталация за зелени и/или биоразградими отпадъци.
  - Закупуване и инсталиране на компостери за домашно компостиране.
- Изключително важно е постоянното информизиране на населението за възможностите за оползотворяване на биоразградимите отпадъци и предоставяне на компостери на домакинствата, които желаят да компостират биоразградимите си отпадъци. При липса на средства, такива компостери могат да бъдат изработени и от самите стопани.

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

- Закупуване на съдове за разделно събиране на биоотпадъци. Общината би могла да организира система за разделно събиране на биоразградимите битови отпадъци от домакинствата чрез поставяне на кафяв контейнер до контейнерите за общия битов отпадък.

- Закупуване на транспортни средства за превоз на разделно събрани отпадъци.

- Разработване на общински наредби със специални разпоредби и изисквания за разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците.

- Разработване на регионална програма за управление на отпадъците, в която се идентифицират специфични мерки на местно ниво за намаляване на количествата депонирани и увеличаване на количествата оползотворени биоотпадъци.

- Провеждане на информационни кампании – успешното прилагане на гореспоменатите мерки е свързано и с провеждането на информационни кампании сред местното население. Такава кампания би могла да включва брошури за всяко домакинство с информация за:

- необходимостта от разделно събиране на биоразградимите отпадъци;
- подробен списък на органичните отпадъци, които не могат да се събират;
- подробен списък на отпадъците, които не трябва да се изхвърлят в контейнера за биоразградими битови отпадъци;
- начин на събиране на биоразградимите отпадъци в домовете, напр. поставяне на отпадъците в хартия, вместо в найлонови торбички.

Прекратяването на депонирането на биоразградимите отпадъци и увеличаване на рециклирането и оползотворяването им ще доведе до намаляване емисиите на парникови газове и би спомогнало за борбата с климатичните промени.

В **Таблица 5.3-1** е представен план за действие към подпрограмата за разделно събиране и достигане на целите за биоразградимите битови отпадъци, в т.ч. и биоотпадъците на територията на община Дългопол.

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Таблица 5.3-1 План за действие към Подпрограма за разделно събиране и достигане на целите за биоразградимите битови отпадъци, в т.ч.
и биоотпадъците

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда.	Оперативна цел 2: Достигане на целите и изискванията за биоразградимите отпадъци.							През 2020 г. количеството депонирани биоразградими битови отпадъци е до 35% от общото количество на същите отпадъци, образувани в община Дългопол през 1995 г.; През 2020 г. минимум 50% от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в общината през 2014 г. са разделно събрани и оползотворени.		
		Изграждане на регионална компостираща инсталация за зелени и/или биоразградими отпадъци.		ОПОС 2014-2020 г.	2019 г.	Постигане на целите, произтичащи от ЗУО.	Етапи от изпълнение на проекта.	Реализиран проект.	Община Вълчи дол	Общините от РСУО-Провадия

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
		Закупуване и инсталиране на компостери за домашно компостиране.		Общински бюджет, ОПОС 2014-2020 г.	2015-2020 г.	Намаляване количеството биоразградими отпадъци, постъпващи за депониране.	Постигнати нива на намаление на биоразградимите отпадъци, постъпващи за депониране.	Всички проекти са успешно изпълнени и приключили.	Община Дългопол	МОСВ
		Закупуване на съдове за разделно събиране на биоотпадъци.		Общински бюджет, ОПОС 2014-2020	2016 г.	Разделно събиране на биоотпадъци.	Брой закупени съдове.	Брой закупени съдове.	Община Дългопол	Домакинства
		Закупуване на транспортни средства за превоз на разделно събрани отпадъци.		Общински бюджет, ОПОС 2014-2020 г.,		Закупени транспортни средства за превоз на разделно събрани отпадъци.	Брой закупени транспортни средства за превоз на разделно събрани отпадъци.	Брой закупени транспортни средства за превоз на разделно събрани отпадъци.	Община Дългопол	Общините от РСУО-Провадия
		Разработване на общински наредби със специални разпоредби и изисквания за разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците.			2016 г.	Действащ нормативен акт.	Заложени цели за разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците.	до 31 декември 2016 г. – не по-малко от 25 на 100 от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014 г. до 31 декември 2020 г. – не по-малко от 50 на сто от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в	Община Дългопол	

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
								региона през 2014 г. до 31 декември 2025 г. – не по-малко от 70 на сто от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014 г.		
		Разработване на регионална програма за управление на отпадъците, в която се идентифицират специфични мерки на местно ниво за намаляване на количествата депонирани и увеличаване на количествата оползотворени биоотпадъци.		Общински бюджет	2016 г.	Намаляване на количеството депонирани биоотпадъци.	Разработена Програма от РСУО.		Община Провадия	Община Дългопол
		Провеждане на информационни кампании сред местното население за екологосъобразн		Общински бюджет	2015-2020 г.	Местното население запознато с необходимостта от разделно събиране на	Брой раздадени брошури.	Брой домакинства, практикуващи разделно събиране на биоразградимите отпадъци.	Община Дългопол	Домакинствата

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
		о третиране на биоотпадъците.				биоразградимите отпадъци, както и начините за извършване.				

5.4. Подпрограма с мерки за изпълнение на изискванията и целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци

Разрушаването на сгради е дейност, при която се генерира значително количество отпадъци, голяма част от които имат висок потенциал за рециклиране и повторна употреба. Така от проблем за околната среда те могат да се превърнат в ресурс.

Законът за управление на отпадъците постановява следното:

➤ поетапни цели за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на отпадъци от строителство и от разрушаване на сгради, за което отговорност имат възложителите на строителни дейности, както публични органи, така и бизнес:

1. до 1 януари 2016 г. – най-малко 35 на сто от общото тегло на отпадъците;
2. до 1 януари 2018 г. – най-малко 55 на сто от общото тегло на отпадъците;
3. до 1 януари 2020 г. – най-малко 70 на сто от общото тегло на отпадъците.

За отделните видове ОСР се прилагат специфични методи за рециклиране и оползотворяване. В по-голямата си част (около 80% по маса), ОСР са неорганични и нетоксични и подлежат на повторна употреба или рециклиране. Степента на рециклируемост на ОСР зависи от множество фактори – дял на различните видове ОСР, степен на предварително третиране (сортиране), замърсеност с вредни или опасни вещества, която зависи както от процесите на генериране на ОСР (например селективно или не, разрушаване), така и от строителното проектиране и практика.

В България има изготвен стратегически план за управление на строителните отпадъци за периода до 2020 г., в който са поставени конкретни количествени цели за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на строителните отпадъци. Преобладаващата част от строителните отпадъци имат висок потенциал за рециклиране и оползотворяване.

В община Дългопол не е застъпена практиката за повторна употреба и голяма част от строителните отпадъци се депонира. На територията на общината няма въведена система за разделно събиране на строителните отпадъци. Поради тази причина в смесено събраните битови отпадъци има и строителни отпадъци.

Мерките за постигане на целите, заложи в националното законодателство, които могат да се предприемат на местно ниво са:

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

- Прилагане на контрол на изпълнителите в строителството за изпълнение изискванията на ЗУО относно строителните отпадъци и Наредбата за строителните отпадъци.
- Въвеждане на система за събиране на строителни отпадъци от домакинствата.
- Проучване и наемане на мобилни съоръжения за оползотворяване на строителните отпадъци при големи инфраструктурни проекти на територията на общината.
- Включване в тръжните документи за строителство, реконструкция и основен ремонт на други строежи от техническата инфраструктура на изискването за влагане в строежите на рециклирани строителни материали.
- Включване в тръжните документи за строителство на изискването за оползотворяване на строителни отпадъци в обратни насипи.

В **Таблица 5.4-1** е представен план за действие към настоящата подпрограма.

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Таблица 5.4-1 План за действие към Подпрограма за изпълнение на изискванията и целите за рециклиране и оползотворяване на
строителни отпадъци

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда.	Оперативна цел 3: Достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради.						През 2016 г. минимум 35% от общото тегло на строителните отпадъци са подготвени за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване; През 2018 г. минимум 55% от общото тегло на строителните отпадъци са подготвени за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване.	През 2020 г. минимум 70% от общото тегло на строителните отпадъци са подготвени за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване.		
		Прилагане на контрол на изпълнителите в строителството за изпълнение изискванията на			2015-2020 г.	Осъществен контрол за изпълнение изискванията на ЗУО относно строителните	В годишните планове за извършване на контролна дейност са включени	Спазени са всички изисквания на ЗУО относно строителните отпадъци и	Община Дългопол	Възложители на инвестиционни проекти.

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
		ЗУО относно строителните отпадъци и Наредбата за строителните отпадъци.				отпадъци и Наредбата за строителните отпадъци.	тематични проверки относно спазване на изискванията за строителни отпадъци, брой извършени проверки, брой наложени санкции, брой съставени предписания.	Наредбата за строителни отпадъци.		
		Въвеждане на система за събиране на строителни отпадъци от домакинствата.		Общински бюджет		Елиминиране на неконтролираното изхвърляне на строителни отпадъци.	Количество извозени строителни отпадъци от домакинствата.	През 2020 г. няма нерегламентирано изхвърляне на строителни отпадъци.	Община Дългопол	Домакинствата
		Проучване и наемане на мобилни съоръжения за оползотворяване на строителните отпадъци при големи инфраструктурни проекти на територията на общината.		Инвеститори		Намаляване на количеството депонирани строителни отпадъци.	Договор за наем или документ за покупка на мобилна инсталация.	1. до 1 януари 2016 г. – най-малко 35 на сто от общото тегло на отпадъците; 2. до 1 януари 2018 г. – най-малко 55 на сто от общото тегло на отпадъците; 3. до 1 януари 2020 г. – най-малко 70 на сто от общото тегло	Инвеститор	Община Дългопол

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
								на отпадъците.		
		Включване в тръжните документи за строителство, реконструкция и основен ремонт на други строежи от техническата инфраструктура на изискването за влагане в строежите на рециклирани строителни материали.		Общински бюджет	2015-2020 г.	В строителството на други строежи от техническата инфраструктура се влагат рециклирани строителни материали	2016-2017 г. – 5%; 2018 г. - 6 %; 2019 г. – 7 %;	2020 г. – 8%.	Община Дългопол, когато е възложител на обществени поръчки	Строителни фирми
		Включване в тръжните документи за строителство на изискването за оползотворяване на строителни отпадъци в обратни насипи.		Общински бюджет	2015-2020 г.	Строителните отпадъци се оползоторяват в обратни насипи.	2016 г. – 10%; 2017-2019 г. – 11%;	2020 г. – 12%;	Община Дългопол, когато е възложител на обществени поръчки	Строителни фирми

5.5. Подпрограма с мерки за предотвратяване и намаляване на риска от депонирани отпадъци

Тази подпрограма съчетава група от мерки, свързани с намаляване риска за околната среда от депото за битови отпадъци, в т.ч. намаляване и предотвратяване на емисиите на парникови газове от метан от депото, в т.ч.:

- Преустановяване експлоатацията на общинското депо, гр. Провадия, което не отговаря на нормативните изисквания чрез изграждане на регионално депо за РСУО-Провадия.
- Мерки за закриване и рекултивация на общинското депо, гр. Провадия, с отдаване на приоритет на проектите, които предвиждат оползотворяване на полезните компоненти при осъществяването на рекултивационните дейности.
- Реализиране на проект за изграждане на регионално депо за неопасни отпадъци в община Девня.

В резултат на изпълнението на тази подпрограма се очакват следните положителни промени:

- Да се минимизира риска за околната среда от депонираните битови отпадъци, като се преустанови експлоатацията на депото за твърди битови отпадъци – гр. Провадия, което не отговаря на нормативните изисквания.
- Да се минимизира риска за околната среда и намалят емисиите на парникови газове чрез закриване и рекултивация на депото за твърди битови отпадъци – гр. Провадия.
- Ефективно използване на отпадъците като ресурс чрез оползотворяване на полезните компоненти в тях в процеса на закриване и рекултивация на депото за твърди битови отпадъци – гр. Провадия.

Националният план за действие в сектор „Битови отпадъци“ във връзка с глобалната инициатива за метана, предвижда мерки за контрол на емисиите на метан от депата за отпадъци в цяла България и изпълнение на международните задължения на страната по намаляване на емисиите на парникови газове. До 2020 г. се предвижда улавяне и изгаряне на факел на сметищен газ във всички регионални депа.

Наред с това за общините се предвижда и повишаване на осведомеността и изграждане на капацитет, провеждане на обучение за по-добър контрол, управление и оползотворяване на сметищен газ, партньорства между общините и частния сектор.

Очакваните резултати са:

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

- Управление на сметническия газ съгласно законовите изисквания.
- Създаване на работни места в сектора на отпадъците.

В **Таблица 5.5-1** е представен план за действие към настоящата подпрограма.

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Таблица 5.5-1 План за действие към Подпрограма за предотвратяване и намаляване на риска от депонирани отпадъци

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генериран и отпадъци, което да намали	Оперативна цел 4: Намаляване на риска за околната среда от депото за отпадъци.						Преустановяване експлоатацията на депото за битови отпадъци, гр. Провадия, закриване и рекултивация.	През 2020 г. отпадъците от община Дългопол се обезвреждат в регионално депо, отговарящо на нормативните изисквания.		
		Преустановяване депонирането на битови отпадъци, поради забавяне изграждането на регионално депо, и предприемане на действия за законосъобразно третиране на битовите отпадъци чрез избор на подходяща алтернатива.	Общински бюджет		2016-2018 г.	Преустановяване експлоатацията на депото в гр. Провадия	Сключен договор за обслужваща дейност по третиране на отпадъците.	Задвижване на обществената поръчка за Проект за закриване и рекултивация на действащото депо в	Община Дългопол	

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
риск за населението и околната среда.								гр. Провадия. Намален риск за околната среда в резултат от депониране на отпадъците на депо, отговарящо на всички нормативни изисквания или тяхното МБТ.		
		Изграждане на регионално депо за неопасни отпадъци.		Общински бюджет, ПУДО ОС, ОПОС 2014-2020 г.	2016-2018 г.	Изградено регионално депо за неопасни отпадъци.	Етапи на възлагане и изпълнение на поръчката.	Намален риск за околната среда в резултат от депониране на отпадъците на депо,	РСУО - Провадия	Община Дългопол

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
								отговарящо на всички нормативни изисквания.		
		Подготовка на проект за закриване и рекултивация на общинското депо за битови отпадъци, гр. Провадия с оползотворяване на полезните компоненти.		ОПОС 2014-2020 г.	2016 г.	Намаляване на риска за околната среда.	Разработен проект за закриване и рекултивация на общинското депо.	Разработен проект за закриване и рекултивация на общинското депо.	Община Провадия	Община Дългопол
		Изпълнение на проект за закриване и рекултивация на общинското депо за битови отпадъци, гр. Провадия		Общински бюджет, ПУДО ОС	2019 г.	Депото за битови отпадъци, гр. Провадия е с преустановена експлоатация и е рекултивирано, намалено използване на	Етапи на изпълнение на проекта за рекултивация на депото.	Договорът за изпълнение на обществената поръчка за рекултивация на депото е окончателно изпълнен и разплатен.	Община Провадия	Община Дългопол

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
						природни ресурси чрез оползотворените отпадъци.				
		Изпълнение на проект за инсталация за подготовка за оползотворяване и оползотворяване на битови отпадъци и предотвратяване емисиите на парникови газове.		ОПОС 2014-2020 г.	2020 г.	Изградена инсталация за подготовка за оползотворяване и оползотворяване на битови отпадъци, намалени емисии на парникови газове.	Етапи на възлагане и изпълнение на проекта за изграждане на инсталацията.	Договорът за изпълнение на проекта е приключил с въведена в експлоатация инсталация.	РСУО - Провадия	Община Дългопол МОСВ
		Прилагане на резултатите и опита от реализация на проект „Проучване и разработване на пилотни модели за екологосъобразно събиране и временно съхраняване на опасни битови отпадъци“, финансиран по Българо-швейцарската програма за сътрудничество при изпълнение на проекти за подобряване на управлението на опасните отпадъци от домакинствата.		Общински бюджет, ОПОС 2014-2020 г.	2017 г.	Изпълнени проекти относно опасните отпадъци, генерирани от домакинствата.	Етапи на изпълнение на проектите.	Общината разполага с добра практика за управление на опасните отпадъци от	Община Дългопол	МОСВ

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
								домакинствата.		

5.6. Подпрограма с мерки за информационно осигуряване, подпомагащо вземането на информирани управленски решения, запазване и подобряване на административния капацитет на Общината

Предвидените мерки са свързани на първо място с нормативната и програмна осигуреност на Община Дългопол по отношение на дейностите по управление на отпадъците.

Националното законодателство ясно разграничава отговорностите и задълженията на институциите на централно и местно ниво по управление на отпадъците.

Предвидените мерки, свързани с тази подпрограма, са следните:

- Прилагане на подход за определяне на такса битови отпадъци, основаващ се възможно по-близо до количествата изхвърляни битови отпадъци от домакинствата и за юридически лица.
- Прилагане на редуциран размер на такса битови отпадъци за домакинствата и за юридическите лица, участващи в системите за разделно събиране на рециклируеми отпадъци и на биоотпадъци.
- Внедряване на информационна система за управление на отпадъците в Община Дългопол.
- Участие в проект за дългосрочна обучителна програма по управление на битовите отпадъци в съответствие с йерархията на отпадъците с акцент върху управление на биоотпадъци, рециклируеми битови и строителни отпадъци, разделно събиране, рециклиране и предотвратяване, осъществяване на контролна дейност.
- Назначаване на служители, занимаващи се конкретно с управление на отпадъците в общинската администрация, в т.ч. за осъществяване на контролни дейности .
- Създаване и поддържане на електронен регистър за обектите, които подлежат на контрол по управление на отпадъците.
- Изготвяне на годишни планове и годишни отчети за осъществяване на контрол от Общината по управление на отпадъците.
- Създаване в Общината на електронен регистър/ актова книга за резултатите от осъществените проверки по управление на отпадъците, за дадените

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

предписания, наложените глоби и санкции, резултатите от изпълнението на дадените предписания.

- Осигуряване на необходимото техническо оборудване за общинската администрация, с което служителите, отговарящи за отпадъците, да извършват проверки.

- Провеждане на обучение на служителите от Община Дългопол във връзка с използването на интернет базираната информационна система за отчитане изпълнението на целите за битовите отпадъци, както и предоставянето на информация по електронен път.

В Таблица 5.6-1 е представен план за действие към настоящата подпрограма.

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Таблица 5.6-1 План за действие към Подпрограма за информационно осигуряване, подпомагащо вземането на информирани управленски решения, запазване и подобряване на административния капацитет на Общината

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
Стратегическа цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда.	Оперативна цел 1: Подобряване на капацитета на Общината по отношение управлението на отпадъците.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Прилагане на подход за определяне на такса битови отпадъци, основаващ се възможно по-близо до количествата изхвърляни битови отпадъци от домакинствата и за юридически лица.	Общински бюджет	2016 г. и ежегодно след това	Одобрена от общинския съвет такса битови отпадъци, основаваща се възможно най-близо до количествата изхвърляни битови отпадъци.	Одобрена от общинския съвет такса битови отпадъци, основаваща се възможно най-близо до количествата изхвърляни битови отпадъци.	Домакинствата и юридическите лица имат икономически стимул за намаляване количествата изхвърляни общи битови отпадъци.	Община Дългопол	-	
		Прилагане на редуциран размер на такса битови отпадъци за домакинствата и за юридическите лица, участващи в системите за разделно събиране на рециклируеми отпадъци и на	Общински бюджет	2016 г. и ежегодно след това	Одобрена от общинския съвет редуцирана такса битови отпадъци за домакинствата и за юридическите лица, участващи в системите за разделно	Одобрена от общинския съвет редуцирана такса битови отпадъци за домакинствата и за юридическите лица, участващи в системите за разделно	Домакинствата и юридическите лица имат икономически стимул за разделно събиране на битовите отпадъци.	Община Дългопол	Домакинства, юридически лица	

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
		биоотпадъци.				събиране на рециклируеми отпадъци и на биоотпадъци.	събиране на рециклируеми отпадъци и на биоотпадъци.			
		Внедряване на информационна система за управление на отпадъците в Община Дългопол.		ОП „Добро управление“ 2014-2020 г.; Общински бюджет	2016 г.	Общината разполага с достоверна информация в реално време за постъпващите отпадъци и нейните съоръжения и инсталации за отпадъци.	Внедрена информационна система.	Информационната система е внедрена и ползвана.	Община Дългопол	РИОСВ/ИАОС
		Участие в проект за дългосрочна обучителна програма по управление на битовите отпадъци в съответствие с йерархията на отпадъците с акцент върху управление на биоотпадъци, рециклируеми битови и строителни отпадъци, разделно		ОПОС 2014-2020 г.	2015-2018 г.	Всички дейности по проекта са изпълнени.	Етапи на възлагане и изпълнение на обществената поръчка.	Представители на Общината са преминали обучение и са получили сертификати за успешно преминало обучение.	НСОРБ	Община Дългопол

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
		събиране, рециклиране и предотвратяване, осъществяване на контролна дейност.								
		Назначаване на служители, занимаващи се конкретно с управление на отпадъците в общинската администрация, в т.ч. за осъществяване на контролни дейности .		Общински бюджет	2020 г.	Увеличаване броя на служителите в Общината, които се занимават конкретно с управление на отпадъците.	Брой назначени служители.	Делът на служителите, занимаващи се конкретно с управление на отпадъците в общия брой на служителите в общинската администрация се е увеличил спрямо 2014 г.	Община Дългопол	-
		Създаване и поддържане на електронен регистър за обектите, които подлежат на контрол по управление на отпадъците.		Общински бюджет	2016 г.	Създаден регистър на обектите, които подлежат на контрол по управление на отпадъците от Общината.	Създаден регистър на обектите, които подлежат на контрол по управление на отпадъците от Общината.	Общината разполага с информация за обхвата на обектите, които подлежат на контрол от Общината по нормативната уредба за управление на отпадъците.	Община Дългопол	
		Изготвяне на годишни планове и годишни отчети		Общински бюджет	2015-2020 г.	Одобрени годишни планове и годишни отчети	Одобрени годишни планове и годишни	Общината осъществява контролната дейност по	Община Дългопол	

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
		за осъществяване на контрол от Общината по управление на отпадъците.				за контрол по нормативната уредба за управление на отпадъците.	отчети за контрол по нормативната уредба за управление на отпадъците.	управление на отпадъците на основата на детайлно разработен план и отчита изпълнението на годишните цели за контролната дейност на основата на годишния план.		
		Създаване в Общината на електронен регистър/ актова книга за резултатите от осъществените проверки по управление на отпадъците, за дадените предписания, наложените глоби и санкции, резултатите от изпълнението на дадените предписания.		Общински бюджет	2016 г.	Създаден в Общината електронен регистър/ актова книга относно резултатите от осъществения контрол по управление на отпадъците.	Създаден в Общината електронен регистър/ актова книга относно резултатите от осъществения контрол по управление на отпадъците.	Общината има създадени условия за проследяване на резултатите от осъществената контролна дейност по нормативната уредба по управление на отпадъците.	Община Дългопол	-

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
		Осигуряване на необходимото техническо оборудване за общинската администрация, с което служителите, отговарящи за отпадъците, да извършват проверки.		Общински бюджет	2016 г.	Повишаване ефективността и възможността за извършване на планови и извънпланови проверки.	Брой представено оборудване.	Техническото оборудване е повече спрямо 2014 г.	Община Дългопол	-
	Оперативна цел 2: Подобряване качеството на информация, подпомагаща вземането на информирани управленски решения.									
		Провеждане на обучение на служителите от Община Дългопол във връзка с използването на интернет базираната		ДБ/ Бюджет на ИАОС	2015 г.	Проведени обучения	Брой проведени обучения, брой обучени служители	Отговорните служители в Общината са обучени да използват интегрираната информационна система и да предоставят	ИАОС	Община Дългопол

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
		информационна система за отчитане изпълнението на целите за битовите отпадъци, както и предоставянето на информация по електронен път.						информация по електронен път		

5.7. Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите за управление на отпадъците

Включените в тази подпрограма мерки са свързани с повишаване на информираността и мотивацията на обществеността, което е от изключителна важност за подобряване на резултатите при управлението на отпадъците.

В изпълнение и на мерките, заложи в НПУО 2014-2020 г., по подобряване информираността и участието на населението и бизнеса относно дейностите по управление на отпадъците, в процеса на разработване на настоящата програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол, са проведени консултации с обществеността. Справка за проведените консултации и за мотивите за приетите и неприетите бележки и препоръки е представена в **Приложение № 3**.

Предвидените мерки, водещи до изпълнението на подпрограмата, са следните:

- Изпълнение на мерките от Националната комуникационна стратегия за управление на отпадъците.
- Публикуване в статистическите годишници от НСИ на информация за количествата битови отпадъци по общини.
- Публикуване от Общината на „зелен“ телефон и електронен адрес, на които гражданите да могат да подават сигнали за нарушения на нормативните изисквания за отпадъците, както и на предложения за подобрения на политиките по отпадъците.
- Осъществяване на информационни кампании за насърчаване на населението да събира разделно отпадъците и за активно предоставяне на информация за масово разпространените отпадъци.

В **Таблица 5.7-1** е представен план за действие към подпрограмата.

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Таблица 5.7-1 План за действие към Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите за управление на отпадъците

Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	
						Текущи	Целеви
Оперативна цел 1: Информационно осъществяване на мерките за укрепване на политиката по управление на отпадъците, с нейното решено осъществяване.	Изпълнение на мерките от Националната комуникационна стратегия за управление на отпадъците.		ОП „Добро управление“ 2014-2020 г.	2020 г.	Повишена информираност на обществеността по въпросите за управление на отпадъците.	Мерките се изпълняват съгласно плана за действие към стратегията.	През 2020 г. над 70% домакинствата от общините участват в разделното събиране на отпадъците.
	Публикуване в статистическите годишници от НСИ на информация за количествата битови отпадъци по общини.		Бюджет НСИ	2015 г.	Обществеността има достъп до информация за битовите отпадъци от община Дългопол и сравнителна информация за другите общини.	Публикувана информация на интернет страницата на НСИ.	НСИ публикувала информацията за битовите отпадъци община Дългопол.
	Публикуване от Общината на „зелен“ телефон и електронен адрес, на които гражданите да могат да подават сигнали за нарушения на нормативните изисквания за отпадъците, както и предложения за		Общински бюджет	2015 г.	Гражданите и другите	Общината е изпълнила	Общината изпълнила

Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.

Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	
						Текущи	Целеви
	подобрения на политиките по отпадъците.				заинтересовани страни разполагат с достъпен инструмент за подаване на сигнали и предложения.	мярката.	мярката.
	Осъществяване на информационна кампания за насърчаване на населението да събира разделно отпадъците и за активно предоставяне на информация за масово разпространените отпадъци.			2015-2020 г.	Повишаване на културата и предаване на масово разпространени отпадъци.	Повишаване на годишното количество, предадени за рециклиране отпадъци.	1. до 1 януари 2016 г. - не повече от 25 тона от общото тегло; 2. до 1 януари 2018 г. - не повече от 40 тона от общото тегло; 3. до 1 януари 2020 г. - не повече от 50 тона от общото тегло.

6. Координация с други общински и регионални планове и програми

Програмата за управление на отпадъците на на територията на община Дългопол представлява елемент от цялостната система за планиране развитието на общината, съответно и региона и страната. Поради това по-долу е представена взаимовръзката на тази програма с други програмни документи, тяхната координация и съвместяване, гарантиращи синергичен ефект от изпълнението им. При разработването на програмата са взети предвид анализите и предвижданията на следните национални планове, както и програмни документи на общинско и регионално ниво.

6.1. Национални програмни документи

- ***Национален стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г.***

Планът е разработен с цел подобряване на околната среда в резултат на намаленото депониране и производството на продукти от биоразградими битови отпадъци, които представляват почти две трети от генерираните битови отпадъци и най-вече ограничаване на емисиите на парникови газове и подобряване качеството на почвите в страната. В изпълнение на европейската директива за депата за отпадъци, предвидените мерки в плана предвиждат количествата биоразградими битови отпадъци да намалееят до 50% от депонираните в страната такива отпадъци през 2013г. и до 35% от депонираните в страната такива през 2020г.

Анализите в настоящата програма констатира, че за Община Дългопол предстои предприемане на мерки от Националния стратегически план за поетапно намаляване количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г. Предвижда се на площадката на регионалното депо да има компостно стопанство, осигуряващо оползотворяване на биоразградимите отпадъци чрез открито компостиране.

Общинската програма за управление на отпадъците включва детайлизирани мерки, които подпомагат изпълнението на националния стратегически план за биоразградимите отпадъци.

- ***Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване на територията на Република България за периода 2011-2020 г.***

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

За първи път този план анализира в детайли състоянието на управлението на отпадъците от строителство и разрушаване на сгради в страната. На база обобщените данни от различни източници и техния анализ са направени експертни предположения и прогнози, предложени са законодателни промени и мерки за развитието на инфраструктурата за управление на този поток производствени отпадъци, визиращи 10-годишен период(2011-2020г.). Основната цел е да се допринесе за устойчивото развитие на Р. България чрез рециклиране и оползотворяване на 70% от строителните отпадъци към 2020г., което да доведе до намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от генерирането им, подобряване на ефективността на използване на ресурсите, увеличаване отговорностите на замърсителите, стимулиране на инвестициите за управление на отпадъците. Стратегическият план е разработен в съответствие с изискванията на Рамковата директива 2008/98/ЕС за отпадъците и европейската Тематична стратегия за предотвратяване образуването на отпадъци и рециклиране. Планът предвижда нормативни, административни, технически и инвестиционни мерки за поетапно достигане на стратегическата цел. Част от мерките вече са изпълнени - приети са законови разпоредби и специална наредба за третиране на отпадъците от строителството и от разрушаването на сгради, с които са определени: отговорностите на всички участници в процеса - общински и държавни органи, строители, проектант и консултант в строителството; поетапните цели за оползотворяване и рециклиране; изискванията за влагане на рециклирани строителни материали в различните типове строежи; контрола; изискванията към възложителите на обществени поръчки за строителство, за предоставяне на информация и контрол.

Програмата за управление на отпадъците включва детайлизирани мерки, които подпомагат изпълнението на стратегическия план за управление на строителните отпадъци до 2020г. Основните мерки са насочени към обучителни програми за всички страни в процеса, информационни и инвестиционни мерки и др.

- ***Трети Национален план за изменение на климата 2013-2020 г.***

С Третия план за действие по изменение на климата се залагат основите на преход към нисковъглеродно и ресурсно-ефективно развитие на страната ни. Въпреки че в абсолютни стойности емисиите на парникови газове от сектор отпадъци са намалели с почти 28 % спрямо базовата 1988 година, сектор „Отпадъци” генерира емисии на парникови газове в страната с дял около 6-8% през последните години. Емисиите на парникови газове от депонираните битови отпадъци представляват около 77% от общото количество емитирани парникови газове от сектор „Отпадъци”, а от

третирането на отпадъчни води - около 22%.

Анализите показват, че добив и оползотворяване на газ от депата не се практикува у нас и целият метан от депата се емитира в атмосферата или (в редки случаи) се изгаря. Също така, Планът констатира, че при третирането на отпадъчните води в големи ПСОВ (обслужващи над 50 000 е.ж.) е технологично възможно и икономически целесъобразно произвеждането на топлинна и електроенергия от отделения при стабилизирането на утайките в метантанкове биогаз за покриване на основната част от енергийните нужди на станциите. До момента обаче това се извършва само в 4 станции в страната.

Ето защо основните мерки за сектор „Отпадъци“ в Третия национален план по изменение на климата са насочени към ограничаване на депонирането на битови отпадъци, преустановяване на експлоатацията на депа, неотговарящи на изискванията и закриване на депата с преустановена експлоатация, улавяне и изгаряне на биогаза от утайките от ПСОВ.

Очевидна е синергията между Общинската програма за управление на отпадъците и Третия национален план по изменение на климата, тъй като мерките, отнасящи се до биоразградимите отпадъци, допринасят за изпълнение на стратегическите цели на плана и програмата. Ето защо тези мерки имат двоен ефект и трябва да се изпълняват приоритетно.

- ***Актуализиран национален план за действие за управление на устойчивите органични замърсители в Република България 2012-2020 г.***

Стратегическата цел на плана е намаляване на риска за човешкото здраве и околната среда от устойчивите органични замърсители. В плана е осъществена оценка на състоянието, включително наличието, пускането на пазара, производството и вноса, управлението, мониторинга, информационните системи и др. Част от залежалите устойчиви органични замърсители-пестициди, които по същество са опасни отпадъци, са предмет на подробни анализи и мерки в плана. Именно залежалите пестициди са пресечната точка на плана и програмата, които предвиждат идентични мерки за решаване на проблема.

6.2. Програмни документи на регионално и общинско ниво

- ***Областна стратегия за развитие на област Варна за периода 2014-2020 г.***

Стратегическа цел № 3 на областната стратегия е за устойчиво и интегрирано териториално развитие чрез подобряване на техническата инфраструктура, на териториалната свързаност, опазване качеството на околната среда и укрепване на градовете-центрове. **Приоритет 3.2.** към тази цел е: Щадящо използване на териториалните ресурси и опазване на околната среда в областната територия. Този приоритет е насочен към прилагане на мерки за опазване на околната среда и подобряване на екологичните условия при добива на минерални суровини на сушата и в акваторията, към прилагане на мерки за предотвратяване на рискове от наводнения, свлачища и абразия, които са много характерни, особено за крайбрежието. **Специфична цел 3.2.2.** се отнася до депониране, обезвреждане и рециклиране на битови и промишлени отпадъци и рекултивация на замърсени територии.

Мерките и дейностите за реализиране на специфичните цели към този приоритет, които са релевантни и към общинската програма за управление на отпадъците са:

- ✓ Ликвидиране на нерегламентираните сметища на територията на общините.
- ✓ Изграждане на регионални депа за твърди битови отпадъци. Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в района на Провадия за общините Аврен, Бяла, Ветрино, Вълчи дол, Девня, Долни чифлик, Дългопол, Провадия и Суворово.
- ✓ Изграждане на регионални депа за промишлени отпадъци.
- ✓ Изграждане на предприятие за рециклиране на строителни отпадъци.
- ✓ Изграждане на локални съоръжения за преработка и оползотворяване на органични отпадъци.
- ✓ Изграждане на регионален център за обезвреждане на опасни отпадъци и поетапно закриване на старите инсинератори.
- ✓ Въвеждане на екологични технологии - производство на екобрикети, биогаз, добиване на енергия от вятърни и фотоволтаични съоръжения и от биомаса.

Програмата за управление на отпадъците на територията на община Дългопол и областната стратегия са напълно съотносими една към друга и допълващи се. Мерките, предложени в общинската програма надграждат, подпомагат и продължават изпълнението на областния стратегически документ.

- ***Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.***

Общинският план за развитие на община Дългопол засяга проблемите на

Общината, свързани с управлението на отпадъците и експлоатацията на съществуващото депо в гр. Провадия. В плана е включено и предвиденото за изграждане регионално депо за твърди битови отпадъци в с. Войводино, община Вълчи дол. Посочва се, че опазването и възстановяването на околната среда като ключов елемент на устойчивото развитие и важна характеристика на стандарта на живот е важен аспект на развитието на базисната инфраструктура.

Програмата за управление на отпадъците на територията на община Дългопол напълно съответства на общинския план за развитие, допълва го и го надгражда.

7. Система за наблюдение, контрол и отчитане на изпълнението на общинската програма за управление на отпадъците

7.1. Наблюдение на изпълнението на програмата за управление на отпадъците

За всеки стратегически документ е важно не само да бъде разработен съобразно с методологията на стратегическото планиране, но и да бъде реализиран съобразно планираното. Поради това наблюдението и оценката на изпълнението на програмни документи са ключови етапи от цялостния процес на планиране, с оглед проследяване на изпълнение на предварително поставените цели, срокове и ресурси и навременно предприемане на действия за преодоляване на възникващи проблеми при реализацията на мерките, а при необходимост – извършване на актуализация.

Прилагане на система за наблюдение, отчет и оценка на Националния план за управление на отпадъците е предвидено като изискване в ЗУО. Съгласно чл. 49, ал. 4, т. 20 от Закона, НПУО следва да съдържа *система за отчет и контрол на изпълнението*, а съгласно т. 21 – *система за оценка на резултатите и за актуализация на плана*. Тъй като ЗУО изисква общинските програми за управление на отпадъците да се разработват в съответствие със структурата на НПУО, такава система е разработена и включена в програмата за управление на отпадъците на територията на община Дългопол.

Системата за отчет и контрол представлява процес на наблюдение (мониторинг) и събиране и анализиране на информация, свързана с изпълнението на мерките от дадена подпрограма. От съществено значение е да се гарантира, че информацията е събрана по един организиран и планиран начин и през редовни интервали.

При изграждане на система за наблюдение, отчет и контрол е необходимо на първо място да се извърши ясно разпределение на отговорностите. Кметът на

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

Общината организира наблюдението на изпълнението на общинската програма за управление на отпадъците. Той ще определи звеното в структурата на общинската администрация, което ще отговаря за събиране и обобщаване на информацията за изпълнение на включените в програмата мерки, както и за изготвяне на годишния отчет за изпълнение на програмата – напр. отдел „ОППИОП“. Ясно ще бъдат дефинирани и отговорностите на вътрешните звена и на външните за администрацията структури, които ще предоставят информация, както и обхватът на данните и периодичността, с която това ще се извършва.

Събиране на информация за проследяване на напредъка на изпълнението на програмните цели. Необходимо е да се определят обхватът и информацията, която ще се събира, източниците на данни и графикът за предоставяне на информацията. Обхватът и източниците на информация ще се обуславят от включените в програмата цели и мерки и избраните индикатори за изпълнение на мерките и за постигане на програмните цели.

Осигуряването на достатъчно и надеждни данни в единен формат за образуване, състав, събиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъците е от съществено значение за проследяване напредъка при постигане на целите и осъществяване на контрол по изпълнение на мерките. За целта е подходящо да се изготвят въпросници (формуляри), които ще се попълват от звената, които имат отношение към изпълнение на включените в програмата мерки. В този смисъл ще бъде целесъобразно Общината да разработи и прилага единна информационна система за отпадъците.

По отношение на график за предоставяне на информацията, свързана с текущото наблюдение на изпълнението на програмата за управление на отпадъците, минималното изискване е тя да се събира, систематизира и обобщава на годишна база. Сроковете за събиране и систематизиране на данните трябва да са съобразени с нормативно изискваните срокове за отчети и доклади, с цел постигане на ефективност и ефикасност на процеса. ЗУО изисква Кметът на Общината да представя годишен отчет за изпълнение на програмата за управление на отпадъците за предходната година до 31 март, а регионалните сдружения за управление на отпадъците да представят годишни отчети за изпълнение на целите по чл. 31 от ЗУО до 10 март на следващата година. Поради това събирането и систематизирането на информацията за предходната година ще се извършва до края на месец февруари.

Системата за наблюдение, отчет и контрол на изпълнението на програмата трябва да включва действия, които да осигурят необходимата информация за междинни

оценки и окончателна оценка на степента на изпълнение на целите, както и механизъм за анализ на причините за евентуални проблеми при изпълнението им и за актуализация при необходимост.

Кметът на Общината ще издаде Заповед за утвърждаване на вътрешни правила, които подробно ще описват отговорностите на всички структурни звена в Общината за набиране на съответната информация със съответните срокове, както и за обобщаването ѝ и подготовката на годишен отчет пред общинския съвет за изпълнението на общинската програма за управление на отпадъците.

7.2. Контрол и отчитане на изпълнението на програмата за управление на отпадъците

Орган за контрол по изпълнение на програмата за управление на отпадъците е общинският съвет. Кметът на Общината ще информира ежегодно общинския съвет и обществеността за изпълнението на програмата през предходната календарна година. За целта той ще изготвя *Отчет за изпълнение на Програмата за управление на отпадъците през ....г.* Отчетът ще се представя в срок до 31 март, като копие от отчета ще се изпраща в РИОСВ, а самият отчет ще се публикува на интернет страницата на Общината.

Целта на отчета за изпълнение на програмата през предходната календарна година е да се проследи напредъкът при изпълнението и да се идентифицират необходимите промени или адаптиране на програмата за текущата година.

Отчетът ще се изготвя на достъпен език и стил и ще включва графики, фигури, таблици, които ще илюстрират напредъка по изпълнение на мерките и целите. Годишният отчет за изпълнение на програмата за управление на отпадъците ще се изготвя в следния формат:

- 1. Въведение.*
- 2. Общи условия за изпълнение и промени в социално-икономическите условия в общината.*
- 3. Действия, предприети от Общината, за осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението.*
  - Създадени механизми за събиране, обработка и анализ на данни.*
  - Преглед на проблемите, възникнали в процеса на изпълнение на програмата през съответната година и предприетите мерки за преодоляването им.*

*Програма за управление на отпадъците на територията на община Дългопол
за периода 2014-2020 г.*

- *Резултати от извършени оценки и тематични допитвания към края на отчетната година.*

4. *Напредък по изпълнение на целите и мерките в Програмата.*

5. *Заключение.*

Приложения.

Въведението ще включва уводни бележки, в които ще се обяснява основанието за изготвяне на отчета, за кого е предназначен отчетът, какви са целите на отчета и пояснение как е структуриран. Може да бъдат включени и други важни съображения във връзка с изпълнение на програмата за управление на отпадъците в отчетния период.

Основната част от документа ще бъде *отчетът за изпълнение* и в нея ще се представят промени в средата за изпълнение през отчетната година; описание на предприетите от Общината действия за мониторинг и контрол по изпълнение на програмата, вкл. проведени оценки и/или допитвания до населението; постигнатия напредък по изпълнение на целите и мерките въз основа на включените в програмата индикатори за изпълнение и анализ на тяхното изпълнение, както и причините за неизпълнение. Описанието на напредъка по изпълнението на целите и мерките ще се структурира в съответствие с целите, включени в общинската програма за управление на отпадъците. Всяка подпрограма с мерки се отнася към определена цел в програмата, така че изпълнението на мерките в отделните подпрограми ще се докладва към съответната цел в програмата.

В *заключителната част* ще се представят изводи от анализа на изпълнението и предложения за промени или адаптиране на програмата за текущата година в случай на необходимост.

В приложение в табличен формат ще се докладва напредъкът по изпълнение на индикаторите, разработени за постигане на специфичните цели в програмата за управление на отпадъците, който е основата за текстовата част на отчета за напредъка по изпълнение на програмата. За целта Общината ще ползва табличния формат, използван в Плана за действие към всяка подпрограма на приетата програма, или друг подходящ формат.

7.3. Процедура за актуализация на програмата

Съгласно чл. 52, ал. 3, т. 2 от ЗУО общинската програма за управление на отпадъците ще се актуализира при промяна във фактическите или нормативните условия.

Необходимост от актуализация на програмата може да възникне по различни причини:

- в резултат от въздействието на „външни“ фактори – например промени в изискванията на европейското и българското законодателство, които налагат промяна в поставените в програмата стратегически и специфични цели и в съответните програмни мерки;
- в резултат на фактори, свързани с изпълнението – значително изоставане в изпълнението на програмните мерки и/или липса на напредък за постигане на целеви индикатори въпреки изпълнението на програмните мерки, което налага прилагането на допълнителни мерки към вече приетите или замяна на някои от приетите мерки, които не дават очаквания предварително резултат.

Предвижда се междинна оценка на програмата след три-годишен срок на изпълнение, която ще посочи тенденциите и степента на изпълнение на програмните цели. В съответствие с изводите от междинната оценка може да се извърши актуализация на програмата, ако се налага.

Ако обаче в резултат на промени в обстоятелствата се налага да се направи актуализация в друг времеви период, то тя ще се извърши по всяко време от изпълнението на общинската програма за управление на отпадъците.

Процедурата за актуализация следва процедурата за разработване и одобрение на програмата. Актуализацията на програмата също ще трябва да премине през обществени консултации и да се приложи законодателството за екологична оценка на планове и програми, след което да се одобри от общинския съвет и да се публикува за информация на обществеността.

8. Приложения